

343.1
11550
13

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญาโท

ของ

ไพฑูริย์ นิตยสมบูรณ์

22 ต.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๕. ๕๐๗๖๔

ACADEMIC AFFAIR MANAGEMENT OF SECONDARY SCHOOL AS PERCEIVED
BY SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS OF SECONDARY
SCHOOLS UNDER THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION IN BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

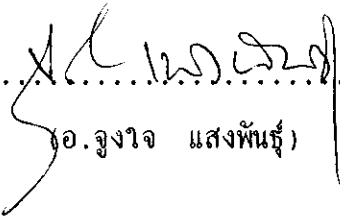
TIPAKORN NITTAYASOMBOON

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

February 1996

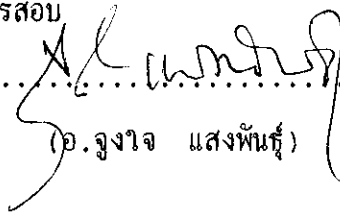
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

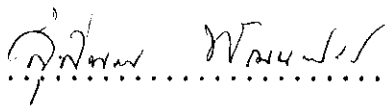
..........ประธาน
(อ.จางจาง แสงพันธุ์)

..........กรรมการ
(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

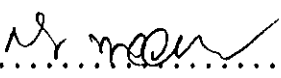
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(อ.จางจาง แสงพันธุ์)

..........กรรมการ
(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อ.สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ ๕ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และการให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ท่านอาจารย์จูงใจ แสงพันธุ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ท่านทั้งสองให้คำแนะนำแก้ไขปรับปรุง ข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการวิจัยด้วยดีโดยตลอดจนประสบผลสำเร็จ นับเป็นพระคุณอย่าง สูงสุด

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพาณิชย์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม และ ขอบพระคุณอาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสด ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะแนวทางการวิจัย

ขอบพระคุณ อดีตรองผู้อำนวยการโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคมนทุกท่าน อาทิ ผู้อำนวยการ ภิญญาพร วัฒนเจริญ ผู้อำนวยการเอกจิตรรา ชูสกุลชาติ ผู้อำนวยการดำรง อโนภาส และผู้อำนวยการประมวญ บุญญาพงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคมนคนปัจจุบัน รวมทั้งอาจารย์พรทิพย์ ตั้งไชยวรวงศ์ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ สนับสนุนนานัปการ ทาให้เป็นปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอบพระคุณอาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ทั้งมวล

ขอบคุณอาจารย์คณิงนิง บุญโต และอาจารย์ประกิจ สวณงาม และ เพื่อนอาจารย์โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคมน ที่ให้การสนับสนุนมาโดยตลอด

ขอบพระคุณผู้ที่เป็นกำลังใจสำคัญ คือ พันธทอนันต์ นิตยสมบูรณ์ ผู้เป็นบิดา อาจารย์จุฑามาศ เบื้องวิทยา (น้ำ) ญาติพี่น้อง และเพื่อน ๆ

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ มอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ แต่บิดามารดา ครู - อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ทิพากร นิตยสมบูรณ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	ความหมายของการบริหารงานวิชาการ	8
	ความสำคัญของงานวิชาการ	9
	ขอบข่ายของงานวิชาการ	11
	หลักการบริหารงานวิชาการ	12
	การบริหารหลักสูตร	14
	สาระสำคัญของหลักสูตร	16
	การจัดการเรียนการสอน	20
	การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	22
	หลักเกณฑ์ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	23
	การวัดผลและประเมินผล	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
	งานวิจัยในประเทศ	29
	งานวิจัยต่างประเทศ	31
	สมมุติฐานการวิจัย	32

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	33
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	35
	การสร้างเครื่องมือ	36
	การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	36
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
	การจัดทမ်းและการวิเคราะห์ข้อมูล	38
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	การวิเคราะห์ข้อมูล	43
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	103
	วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	103
	การวิเคราะห์ข้อมูล	104
	สรุปผลการค้นคว้า	104
	อภิปรายผล	105
	ข้อเสนอแนะ	111
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	111

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	118
ประวัติย่อของผู้วิจัย	127

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียน และครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน	35
2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	45
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สะท้อนของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน ของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน	47
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร	48
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	52
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	56
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล	60
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามรายด้านและขนาดของโรงเรียน	64
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามรายด้านและขนาดของโรงเรียน	66

10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อตามที่เสนอของ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการบริหารหลักสูตร จำนวนตามขนาดของโรงเรียน	68
11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อตามที่เสนอของ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวนตามขนาดของโรงเรียน	74
12	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ ตามที่เสนอของ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จำนวนตามขนาดของ โรงเรียน	80
13	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ ตามที่เสนอของ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวนตามขนาดของโรงเรียน	86
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับที่เสนอของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวนตาม ขนาดของโรงเรียน	92
15	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่เสนอของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวนตามขนาดของโรงเรียน	94
16	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผู้บริหารโรงเรียน ที่มี ต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ	95
17	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาด ใหญ่พิเศษ	96

18	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญพิเศษ	97
19	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญพิเศษ	98
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับทักษะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน	99
21	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทักษะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญพิเศษ	101
22	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทักษะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญพิเศษ	102

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามหลักสูตร ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 มุ่งพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้พัฒนาตน พัฒนาอาชีพ และพัฒนาสังคม (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2535 : 1) การที่จะบริหารโรงเรียนให้เป็นไปตามความต้องการของรัฐ และของสังคม ได้บรรลุผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารต้องบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพเกิดผลสัมฤทธิ์อย่าง สูงสุดแก่ผู้เรียน เพราะเหตุว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งเปรียบเสมือน หัวใจของสถานศึกษา มิลเลอร์ (Miller. 1965 : 175) ผู้บริหารโรงเรียนต้องเอาใจใส่ ดูแลติดตามเป็นพิเศษ และควรมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการให้ได้มาตรฐานตามที่หลักสูตร กำหนด โดยเน้นการฝึกทักษะและเพิ่มพูนความรู้ด้านอาชีพ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สังคม ตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

ในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแสวงหา ข้อมูล เพื่อวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน การสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางที่พึงประสงค์จึงเป็นสิ่งที่ควร ดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่โรงเรียนมัธยมศึกษาต้น หลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 มาซึ่งในปัจจุบัน ความแปลกใหม่ของหลักสูตรที่กำหนดให้มีวิชาเลือกเสรี หลากหลายให้นักเรียนมีโอกาสเลือกศึกษาตามถนัดและความสนใจ เพื่อฝึกให้มีทักษะในการ ทำงานร่วมกัน และนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพหรือให้นักเรียนมีโอกาสดังกล่าวเป็นผลงานที่ประจักษ์ หรือรูปธรรมให้ปรากฏ ย่อมหมายถึงผลงานของกระบวนการบริหารงาน วิชาการ เริ่มจากการบริหารหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมทาง วิชาการ การนิเทศการศึกษา การวัดผลและประเมินผล และมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลาย ประการ การบริหารงานวิชาการจึงต้องอาศัยเวลาอย่างน้อย 3 ปี จึงจะปรากฏผลงานชัดเจน

ที่ผลการศึกษาของผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึงมักบริหารงานที่เป็นรูปธรรมมาให้ปรากฏผลชัดเจน รวดเร็ว อาทิ งานปรับปรุงอาคารสถานที่ งานปกครอง งานธุรการ การเงิน สวัสดิการครู - นักเรียน การบริหารงานวิชาการจะบรรลุวัตถุประสงค์นโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้ นั้น ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจในการบริการงาน วิชาการเป็นอย่างดี (กิติมา ปรีดีคิดลภ. 2532 : 47) และอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจ จากครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ซึ่งต่างมีหน้าที่และความรับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยเฉพาะเน้นหนักทางด้านวิชาการโดยเฉพาะ นอกจากนี้แล้วมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้บริหารไม่อาจบริหารงานวิชาการได้เต็มที่ เป็นต้นว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ๆ มีนักเรียนเข้ามาเรียนน้อย ครู อาจารย์ขาดประสบการณ์ในการสอน สภาพแวดล้อมของชุมชน ใกล้เคียงโรงเรียนแตกต่างกันมาก ย่อมส่งผลให้โรงเรียนสร้างชื่อเสียงได้เป็นที่รู้จักต่างกัน การที่โรงเรียนมีขนาดต่างกันนั้น เพราะอาศัยเกณฑ์มาตรฐานการแบ่งขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดขนาดโดยใช้นักเรียนเป็นเกณฑ์มี 4 ขนาด กล่าวคือ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน ย่อมมีผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ เพราะในการจัดการเรียนการสอน จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญคือ ครู อาจารย์ ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษา และปัจจัยเกี่ยวพันอื่น ๆ เช่น เงินบำรุงการศึกษา งบประมาณจากหน่วยราชการ การสนับสนุนจากผู้ปกครองทางด้านภูมิปัญญาและการเงิน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการศึกษาให้ได้ประโยชน์สูงสุดตามเป้าหมายเดียวกัน ที่จะ เป็นผลให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีประสิทธิภาพ อันนำผลดีมาสู่ตัวนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถตามที่หลักสูตรกำหนด

การศึกษาวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533 ยังไม่มีการดำเนินการ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร การศึกษาวิจัยครั้งนี้ย่อมจะทำให้ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการวางแผนการบริหารงานวิชาการได้บรรลุจุดมุ่งหมายต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร และจำแนกเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหารระดับสูง ของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่ พุทธศักราช 2533 เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั้งด้านปริมาณและคุณภาพมากยิ่งขึ้น และจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารระดับสูง ของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการเพิ่มมากขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา
การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ในกรุงเทพมหานคร ตามทักษะของ

ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้านคือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการการวัดผลและประเมินผล ส่วนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานครมีจำนวน 1 โรงเรียน จึงไม่นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 จำนวนเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 1,568 คน และครูจำนวน 13,794 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง 13 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 43 โรงเรียน และขนาดใหญ่พิเศษ 56 โรงเรียน รวม 112 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานครโดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้จำนวนผู้บริหาร 308 คน และครูจำนวน 373 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นระดับชั้น (Strata)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระได้แก่

3.1.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนเป็น

3.1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.1.2 ครู

3.1.2 ขนาดของโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูปฏิบัติงานอยู่ จำนวนเป็น

3 ขนาด

3.1.2.1 ขนาดกลาง

3.1.2.2 ขนาดใหญ่

3.1.2.3 ขนาดใหญ่พิเศษ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ในขอบข่ายทั้ง 4 ด้านคือ

3.2.1 การบริหารหลักสูตร

3.2.2 การจัดการเรียนการสอน

3.2.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ

3.2.4 การวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานวิชาการ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติในปีการศึกษา 2537 เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างสูงสุด ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ในที่นี้กำหนดขอบข่ายไว้ 4 ด้าน คือ

1.1 การบริหารหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาให้ครูในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 การนำหลักสูตรไปใช้ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร การเลือกเนื้อหารายวิชา การจัดเอกสารประกอบการสอนไปใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.2 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการที่เกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอน ตามความรู้ความสามารถ และความถนัด การจัดตารางสอน การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน การจัดห้องประจำวิชาทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ การวางแผนการสอน บันทึกการสอน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533

1.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมงานวิชาการในหลักสูตร ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ในห้องเรียน มาแสดงผลงานให้ปรากฏ เช่น การจัดนิทรรศการ การประกวดแข่งขันประเภทต่าง ๆ การทำโครงการงานวิทยาศาสตร์

อังกษาน

วิทย์

1.4 การวัดผลและประเมินผล หมายถึง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลในโรงเรียน เช่น การจัดทำเครื่องม้วัดผล การกำหนดเกณฑ์การประเมินผล

2. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้กำหนดยุทธศาสตร์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยหมวดวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ พลานามัย ภาษาอังกฤษ ศิลปศึกษา ก. ศิลปศึกษา ข. การงานและอาชีพประเภทวิชา อุตสาหกรรมศึกษา ประเภทวิชาธุรกิจศึกษา ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประเภทวิชาเกษตรกรรม หมวดวิชากิจกรรม

3. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร

4. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้นและตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร

5. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร โดยการกำหนดจากจำนวนนักเรียน เป็นเกณฑ์การแบ่งขนาดดังนี้

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 - 1,499 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 - 2,499 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คน

6. ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ใน กรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร โดยจะนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
2. ความสำคัญของงานวิชาการ
3. ขอบข่ายของงานวิชาการ
4. หลักการบริหารงานวิชาการ
5. การบริหารหลักสูตร
6. การจัดการเรียนการสอน
7. การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ
8. การวัดผลและประเมินผล
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานเป็นกระบวนการที่ฝ่ายบริหารใช้อำนาจตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่จัดการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น ๆ ใ้ไปสู่จุดหมายที่ต้องการ (พนัส หันนาคินทร์. 2524 : 5) โดยใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนโดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของผู้ร่วมงานใ้ใช้ความสามารถ ความถนัด ความมุ่งหวัง ใ้ทำงานที่ท้อใ้มีความก้าวหน้า ควบใ้กับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกองค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (พยอม วงศ์สารศรี. 2529 : 3) การบริหารงานในโรงเรียนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องรับผิดชอบใ้ผู้เรียนในสถานศึกษานั้นใ้มีความรู้ความสามารถตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง 2533 เมื่อผู้เรียนจบหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย เป็นระยะละ 3 ปี เกิดการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพและ พัฒนาสังคม (กรมวิชาการ. 2533 : 3) กล่าวใ้ว่าผู้เรียนสามารถเป็นที่พึ่งตนเอง เป็นที่พึ่งของครอบครัวใ้

เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งแต่ละด้านของงานวิชาการมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษางานด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ การวัดผลและประเมินผลการเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ว่าได้ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2533 มากน้อยเพียงใด

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจะได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนประสบการณ์ทั้งหลาย มาดำเนินการบริหารงานในโรงเรียนให้ผู้เรียน ประสบผลสำเร็จทางการศึกษา เป็นคนดี มีคุณภาพ ตามที่สังคมในชาติต้องการ การบริหารงานวิชาการจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ (กมล ธีรสถา. 2522 : 82) ซึ่งเป็นการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาหรือโรงเรียนทุกแห่ง คือ ที่จะให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ผู้เรียน (วิญญู สาธร. 2526 : 324) นอกจากนี้ การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการทุกชนิดเพื่อจะส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับครูหรือนักเรียนก็ตาม (เอกชัย กี่สุพันธ์. 2527 : 87) การบริหารงานวิชาการกล่าวได้ว่า เป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา โรงเรียนจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีหลักการในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ (กิติมา บริดีดีลล. 2532 : 48)

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องใช้หลักการในการบริหารงาน สนับสนุน ส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดมุ่งหมายการศึกษาให้เป็นคนดีมีคุณภาพ

ความสำคัญของงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องรับผิดชอบ และเป็นผู้นำทางวิชาการโดยทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำ และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ กระจายอำนาจและมอบหมายความรับผิดชอบให้ครูทุกคนเพื่อให้ได้ทำงานด้วยความเต็มใจ และตระหนักถึงหน้าที่สำคัญของครูเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนเต็มความสามารถ ผู้บริหารต้องตระหนักอยู่เสมอว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนนั้น มีองค์ประกอบหลายอย่าง ซึ่งนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนแล้ว ยังมีกิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านวิชาการ และทักษะในการประกอบอาชีพของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูง บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องและส่งเสริมงานวิชาการในโรงเรียนก็คือครู ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารในโรงเรียนนั่นเอง

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 75) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า งานหลักในการบริหารโรงเรียนน่าจะเป็นการสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปด้วยดี

นงเยาว์ ชาราศรีสุทธิ (2529 : 8) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นงานหลักและงานหัวใจของโรงเรียน เนื่องจากจุดประสงค์อันดับแรกในการตั้งโรงเรียนขึ้นมา ก็เพื่อจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กนั่นเอง ส่วนงานอื่น ๆ นั้น เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กิติมา ปรีดีติลภ (2532 : 48) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญ โรงเรียนจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติเฉพาะ ลักษณะของงานวิชาการจึงเป็นเรื่องที่ครอบคลุมและกว้างขวางมาก การที่จะทำให้จุดมุ่งหมายดังกล่าวประสบผลสำเร็จได้ไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย ความสลับซับซ้อน และความละเอียดประณีตในเนื้อหาวิชาการต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องที่ผู้บริหารน่าจะได้อ่างแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อความพัฒนาของสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั่นเอง นอกจากนี้ มิลเลอร์ (Miller, 1965 : 175) ยังกล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาที่สำคัญมากที่สุด คือ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนรวมทั้งการวัดผลด้วย

สรุปได้ว่า ความสำคัญของงานวิชาการเป็นงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ เพื่อจัดการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมทุกชนิด เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้นักเรียน โรงเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ

พัส หันนาคินทร์ (2524 : 62 - 65) ได้เสนอแนวทางในการดำเนินงานในหน้าที่และความรับผิดชอบงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดังนี้

1. งานด้านตัวครู ได้แก่ การจัดครูที่ติมาทำการสอน จัดครูให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ให้เหมาะสมแก่ความรู้ ความสามารถ การปกครองครู การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู การพัฒนาตัวครูให้ครูมีความสามารถเชิงวิชาการและวิชาชีพยิ่งขึ้น ตลอดจนงานการนิเทศ การทำงานของครู
2. งานด้านเกี่ยวกับตัวนักเรียน ได้แก่ การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ ความถนัดหรือความต้องการ การส่งเสริมนักเรียนในด้านวิชาการ การจัดการห้องสมุด และแหล่งสื่อบริการด้านวิชาการ การจัดสอนซ่อมเสริม การหาทางช่วยเหลือนักเรียนเรียนช้า การควบคุมเวลามาเรียนของนักเรียน
3. งานด้านการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การใช้หลักสูตรและการประเมินผลนักเรียน ได้แก่ การจัดหาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อสะดวกแก่การค้นคว้าของครู เช่น ตัวหลักสูตร ประมวลการสอน โครมการสอน คู่มือครู แบบฝึกหัด แบบเรียน การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน จัดตารางสอน การจัดหาวิทยากรท้องถิ่น หรือแหล่งความรู้ท้องถิ่น และการออกใบสำคัญเกี่ยวกับผลการเรียนหรือผลการศึกษา
4. งานด้านการจัดหาอุปกรณ์การสอนและเทคนิควิธีการทางการศึกษา ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ จัดหาเจ้าหน้าที่เพื่อให้บริการด้านนี้แก่ตัวครู เพื่อประโยชน์ในการให้การศึกษาแก่นักเรียน
5. งานด้านเกี่ยวกับบุคลากรด้านการสอน เช่น การจัดทำทะเบียนประวัติ และระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวครู

ขอบข่ายของงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จะมีผลสัมฤทธิ์ได้นั้น ผู้บริหารต้องมีความรู้ และความสามารถในขอบข่ายที่กรมวิชาการกำหนด

ภิญโญ สาธร (2526 : 326) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการควรที่จะครอบคลุมงานดังต่อไปนี้ คือ งานหลักสูตร ประมวลการสอน ตารางสอน อุปกรณ์การสอน แบบเรียน ห้องสมุด และการสอนแบบต่าง ๆ

เรือง เจริญชัย และเสรี ลาขโรจน์ (2527 : 110 - 111) กล่าวถึง ขอบข่ายของงานวิชาการมีดังนี้

1. งานสอนและกิจกรรมนักเรียน
2. งานวัดผลและประเมินผล
3. งานเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน
4. งานส่งเสริมงานวิชาการ

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 151) ให้ความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินงานทุกชนิดที่จะส่งเสริม พัฒนา หรือปรับปรุง การเรียนการสอนของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวครู หรือนักเรียนก็ตาม ควรอยู่ในขอบข่ายการบริหารงานวิชาการดังนี้

1. งานเกี่ยวกับหลักสูตร
2. งานการเรียนการสอน
3. งานบริหารบุคลากรทางวิชาการ
4. การบริหารสื่อการศึกษา
5. งานนิเทศการสอน
6. งานพัฒนาและเตรียมครูผู้สอนตามหลักสูตร
7. กิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน

กิติมา ปรีดีดีล (2532 : 57 - 58) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผลการศึกษามีคุณภาพที่สุด ดังนั้นไม่ว่ากิจกรรมใดที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอน และทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

ถือว่างานเหล่านั้นเป็นงานในขอบเขตหน้าที่ของผู้บริหารในด้านวิชาการทั้งสิ้น ขอบข่ายงาน
วิชาการแบ่งออกเป็น 6 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. แผนปฏิบัติการด้านวิชาการ
2. หลักสูตรและการสอน ประกอบด้วย หลักสูตร โครงการสอน ประมวลการสอน
3. การจัดการเรียนการสอนประกอบด้วยงาน การจัดทำตารางสอน การจัดชั้นเรียน
การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด การจัดทำคู่มือครู
4. สื่อการสอน
5. การปรับปรุงการเรียนการสอน การนิเทศการสอน การฝึกอบรม
6. วัดและประเมินผล

ความเห็นของนักการศึกษาทั้ง 3 ท่าน กำหนดแนวทางให้ผู้บริหารได้ดูแลติดตามให้ครู
และบุคลากรด้านการสอนดำเนินการและรับผิดชอบในด้านหลักสูตร และการเรียนการสอนเป็น
อันดับหนึ่ง ส่วนงานบริหารบุคลากรและการจัดชั้นเรียนเป็นรองลงมาถึงการผลิตสื่อการเรียน
การสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นอันดับสุดท้าย

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาผู้บริหารจำเป็นต้องมีบุคลากรทาง
การศึกษามาร่วมดำเนินการ โดยทั่วไปจะใช้วิธีการกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบไปที่ครู
ในโรงเรียนโดยใช้เทคนิคในการบริหารงานจึงต้องมีหลักในการบริหารงานวิชาการดังนี้
(นางเยาว์ ชาราศรีสุทธิ. 2529 ; อ้างอิงมาจาก พวงรัตน์ วิเวกานนท์. 2528 : 8)

1. การวางแผน ผู้บริหารต้องนำความรู้ที่ได้จากการศึกษานโยบายแผนพัฒนาการ
ศึกษาแห่งชาติ หลักสูตร และเป้าหมายของโรงเรียนมาวางแผนจัดการเรียนการสอนให้
สอดคล้องกัน
2. สายงานการบริหารงานวิชาการ มีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด
คณะกรรมการบริหารงานวิชาการ วางโครงการดำเนินการด้านจัดการเรียนการสอน

3. การจัดทำโครงการทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียน ร่วมกับผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา ร่วมกันจัดทำโครงการทางวิชาการ และจัดทำโครงการทางวิชาการ และจัดทำงบประมาณเพื่อใช้ซึ่งงบประมาณจัดทำแผนปฏิบัติการ

4. การจัดการด้านสื่อการเรียนและอาคารสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าเรียนได้สะดวกและรวดเร็ว

5. การจัดครูเข้าชั้นเรียนและสอนประจำวิชาตามหลักสูตร โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ และความเหมาะสมที่จะทำการสอน

6. การจัดตารางสอน

7. การจัดสอนแทน

8. การวัดผลและประเมินผลการเรียน

9. การประเมินผลการสอนของครู

10. นวัตกรรมและเทคโนโลยีเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

ทั้ง 10 ประการดังกล่าวข้างต้น ย่อมอาศัยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ตามรายละเอียดของการบริหารงานด้านวิชาการมีพอสรุปดังนี้ (กิตติมา ปริศิตติก. 2532 : 48 - 49)

1. จัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก
2. การบริหารงานวิชาการมุ่งการร่วมมือกันทำงาน
3. ควรจะกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ
4. ควรส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานวิชาการ
6. ผู้บริหารควรรู้เทคนิคการส่งเสริมคนอื่นมากกว่าการสอนคนอื่น
7. มีการให้ขวัญ กำลังใจในการทำงาน
8. ควรมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
9. ให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายการสอนทุกวิชาที่รับผิดชอบ
10. ติดตามและประเมินผลงาน

การบริหารหลักสูตร

หลักสูตร หมายถึง โครงการให้การศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (สุมิตร คุณานุภกร. 2523 : 2)

หลักสูตร เป็นข้อกำหนดการเรียนการสอน อันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายตามแผนการศึกษาชาติ (พนัส หันนาคินทร์. 2524 : 175)

หลักสูตร คือ โครงการเตรียมเด็กและเยาวชน ให้เป็นสมาชิกที่ดีมีประสิทธิภาพในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ (ภิญโญ สาร. 2526 : 138)

หลักสูตร เป็นการบริหารงานด้านวิชาการ โดยการนำหลักสูตรมาจัดประสบการณ์ในการเรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ทางสติปัญญา ความสามารถ เจตคติ ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ (เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2527 : 37)

หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษาของผู้สอนโดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหาของความรู้ และประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียน กระบวนการเรียน การสอน และการประเมินผล (กิติมา ปรีดีดีลภ. 2532 : 60)

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารหรือโครงการให้การศึกษาของครูที่นำมาจัดประสบการณ์และกิจกรรมให้แก่ผู้เรียน ให้มีความรู้ พัฒนาสติปัญญา ความสามารถ โดยจัดอย่างมีกระบวนการเรียนการสอน และมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกด้าน

กระบวนการบริหารหลักสูตรจัดลำดับไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตามที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา

ขั้นที่ 2 ความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร นักเรียน อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

ขั้นที่ 3 การดำเนินการใช้หลักสูตร การจัดแผนการเรียน การเปิดรายวิชาเลือก ตารางสอน การวัดและประเมินผล ตามจุดประสงค์ที่หลักสูตรกำหนด

ขั้นที่ 4 ผลการใช้หลักสูตรแสดงถึงความรู้ทักษะและคุณสมบัติของผู้เรียนที่ได้รับ

การบริหารหลักสูตรเป็นการบริหารงานด้านวิชาการโดยการนำหลักสูตรมาจัดประสบการณ์ในการเรียนให้แก่ผู้เรียน มีความรู้ทางสติปัญญา ความสามารถเจตคติ ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ (เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2527 : 87)

การที่จะนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผลดีตามจุดมุ่งหมาย ต้องมีความเข้าใจหลักการ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรเข้าใจตรงกัน และคอยดูแลการใช้หลักสูตรให้ถูกต้อง (นงเยาว์ ชาราศรีสุทธิ. 2529 : 20) การปรับปรุงหลักสูตรพุทธศักราช 2533 เป็นการ พัฒนาการสอนให้ได้ผลดีโดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายอย่าง เช่น ปัจจัยนำเข้า (Input) ปัจจัย ส่งออก (Output) และกระบวนการ (Process) เมื่อผู้บริหารนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้วยความชำนาญแล้ว การจัดการเรียนการสอนย่อมได้ผลดี หลักสูตรก็จะประสบผลสำเร็จ

ศรีสมร พุ่มสะอาด (2533 : 5) กล่าวว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนแผนที่เป็นแม่บท ในการกำหนดขอบข่าย ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สำหรับเป็นแนวทางในการศึกษา ให้แก่เยาวชนของชาติในระดับต่าง ๆ

สรุปได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องศึกษาหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตรให้เข้าใจ อย่างลึกซึ้งจึงจะสามารถแนะนำช่วยเหลือครู ให้ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน และจัด ประสบการณ์ตามกระบวนการที่เหมาะสม จนผู้เรียนพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติตามที่สังคมต้องการ กระบวนการบริหารหลักสูตรจัดลำดับไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนดให้สอนอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ ได้รับความรู้ มีคุณสมบัติและทักษะ ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา

ขั้นที่ 2 ความพร้อมของโรงเรียนมีครูนักเรียน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เงิน ทรัพยากรตามสภาพท้องถิ่นซึ่งมีความแตกต่างกันตามสภาพของโรงเรียน เช่น สถานที่ตั้งของ โรงเรียน สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ สถานภาพของครูที่วุฒิต่างกัน ความพร้อมของนักเรียน การเงินและ เศรษฐกิจย่อมทำให้สื่อการสอนต่างกัน

ขั้นที่ 3 การดำเนินการใช้หลักสูตรประกอบด้วย การจัดกลุ่มนักเรียน การจัดแผน การเรียน การเปิดสอนรายวิชาเลือก ตารางสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศใน โรงเรียนครูต้องจัดกิจกรรม และสื่อการเรียนให้เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนจะได้ศึกษาด้วยตนเอง การค้นคว้าและอภิปราย การฝึกสติปัญญาให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ตาม จุดประสงค์ที่หลักสูตรกำหนด

ขั้นที่ 4 ผลการใช้หลักสูตรเป็นข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ ความรู้ และคุณสมบัติหรือทักษะ ที่ผู้เรียนพึงมีติดตัวไป หากต้องการให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรควรปรับปรุงความพร้อมของ โรงเรียนด้วย

เมื่อได้ขั้นตอนการบริหารหลักสูตรแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด โดยขยายเนื้อหาสาระ สร้างสื่อการสอน แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อประเมินหลักสูตรเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. การวางแผนเนื้อหาสาระ ขยายเนื้อหาสาระและควรทบทวนอธิบายรายวิชา
2. นำประมวลการสอนมาทบทวนรายละเอียดหรือส่วนประกอบ เพื่อสร้างเอกสาร สื่อชุดการเรียนการสอน
3. นำครูมาฝึกอบรมเพื่อศึกษาหลักการ โครงการ กระบวนการเรียนการสอน แล้วนำไปสอนให้เกิดผลดีแก่ผู้เรียน

4. นำหลักสูตรที่ใช้แล้วมาวิเคราะห์และปรับปรุง

5. สร้างห้องสมุดเฉพาะเพื่อใช้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

ทั้ง 5 ข้อ เป็นแนวทางการศึกษาของครูที่จะสร้างหลักสูตรและเขียนรายวิชาที่นำเสนอ ให้ปรากฏในวงการศึกษา บางครั้งเมื่อผู้สอนประเมินการบริหารหลักสูตร แล้วพบข้อบกพร่องก็ควรปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

ในการพัฒนาหลักสูตร มีความหมายเด่นชัด 2 ประการคือ ทำให้ดีขึ้น สมบูรณ์ขึ้น และหมายถึงทำให้เกิดขึ้น (Curriculum Design) ย่อมเกิดหลักสูตรใหม่มาจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลดีแก่นักเรียนและชุมชนทำให้โรงเรียนมีชื่อเสียง มีความเป็นเลิศทางวิชาการ นั่นคือสอนให้นักเรียนรู้จัก คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ผู้บริหารควรเน้นให้ครูได้ทราบบทบาทของครูในการพัฒนาความสามารถ

สาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาฉบับปัจจุบัน เรียกว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ซึ่งงานแรกเป็นหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ที่มาของการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 มีข้อมูลจากหลายฝ่ายชี้ชัดว่า หลักสูตรมัศึกษายังไม่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่าง

รวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจสังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการพัฒนาคนในสังคมที่มีความรู้ มีคุณธรรม สามารถพึ่งตนเอง และนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต กรมวิชาการซึ่งรับผิดชอบงานด้านพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จึงได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรอย่างเต็มรูป ให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลง และความต้องการด้านเศรษฐกิจ และสังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นกระบวนการทางด้านความคิดและการปฏิบัติ ในโครงสร้างได้ลดจำนวนคาบวิชาบังคับ และเพิ่มจำนวนคาบของวิชาเลือกเสรีให้มากขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนวิชาสามัญ และวิชาอาชีพได้อย่างกว้างขวาง มีคาบเวลาสำหรับให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอิสระอันจะนำไปสู่การค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองได้อย่างแท้จริง และเพื่อให้หลักสูตรเป็นต้นแบบให้เห็นการเรียนการสอน จึงได้เพิ่มแนวทางการในหลักสูตรสำหรับเป็นแนวทางของการที่จะจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายของหลักสูตร

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ได้ปรับโครงสร้างให้มีความยืดหยุ่น สามารถนำไปใช้ได้ในพื้นที่ต่าง ๆ ตามนโยบายและเป้าหมายของการพัฒนา และตามความต้องการของท้องถิ่น ลดหน่วยการเรียนของวิชาบังคับ ให้เหลือน้อยลง และเพิ่มหน่วยการเรียนวิชาเลือกเสรีให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง ตามความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง อันจะนำไปสู่จุดหมายที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต มีความรู้ มีคุณธรรม และมีทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพอย่างพอเพียง เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพในอนาคต และสามารถหาประโยชน์ให้กับสังคม ตามความรู้ความสามารถ และบทบาทหน้าที่ของตนด้วยแนวทางและวิธีการใหม่ ๆ เมื่อผู้บริหารโรงเรียนและครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา นำหลักสูตรฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533 ไปใช้ให้ได้ผลดังเป้าหมายของหลักสูตรแล้ว เด็กและเยาวชนของชาติจะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสืบไป

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ. 2534 : 1)

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับข้อจำกัดต่าง ๆ
4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน
5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน
6. มีทัศนคติที่ดีต่อสมาชิกทุกคน มีนิสัยรักการทำงาน และมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง
7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถในการจัดการ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

ส่วนการจัดการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533 นี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ. 2535 : 1)

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเฉพาะด้าน
2. มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ
3. สามารถเป็นผู้นำ และ เป็นผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม
4. สามารถวางแผนแก้ปัญหาในชุมชนของตน
5. มีความภูมิใจในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน

6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้การ พัฒนาชุมชนของตน

7. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ

8. มีนิสัยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการ

9. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในประเทศและในโลก มุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างทรัพยากร ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของประเทศ

หลักสูตรมัธยมศึกษาแต่ละระดับชั้น แต่ละระดับจะประกอบไปด้วยจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งแต่ละระดับจะแตกต่างกันออกไป เนื้อหาของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ประกอบด้วยวิชาบังคับและวิชาเลือก ทั้งที่เป็นวิชาสามัญ และวิชาอาชีพ แบ่งได้ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาภาษา ประกอบด้วย ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ ประกอบด้วย พลานามัย และศิลปะ และกลุ่มการงาน และอาชีพ ประกอบด้วย การงานและอาชีพ นอกจากนี้ยังมี กิจกรรมส่วนที่ส่งเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจ ส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพและเสริมสร้างอุปนิสัย โดยมี 3 ประเภท คือ กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ กิจกรรมอิสระของผู้เรียน

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ประกอบด้วยวิชาบังคับแกน ซึ่งมีกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มพลานามัยจะประกอบด้วยวิชาบังคับแกน กลุ่มวิชาบังคับเลือก ได้แก่ กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มพลานามัยและกลุ่มพื้นฐานวิชาอาชีพ กิจกรรมประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เหมือนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533

ส่วนเอกสารประกอบหลักสูตรที่ผู้บริหารควรศึกษา และส่งเสริมให้ครูได้จัดทำเพื่อการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ได้แก่ โครงการสอน บันทึกการสอน และแผนการสอน (กิตติมา ปรีดีติลก. 2532 : 61)

การจัดการเรียนการสอน

การที่ครูนำหลักสูตรในรายวิชาไปทำการสอนด้วยกระบวนการต่าง ๆ จนผู้เรียนมีความรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงเป็นภาระที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน และเป็นหัวใจของกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง

สุมิตร คุณานุก (2523 : 135) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกระบวนการประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน ผู้บริหารควรแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำตารางสอนไว้เป็นบุคลากรหลักอย่างน้อย 2 คน และขอบุคลากรจากแต่ละหมวดวิชามาช่วยจัดโดยผลัดเปลี่ยนกันไปตามความเหมาะสมเพื่อให้ครูในหมวดวิชาต่าง ๆ มีประสบการณ์ในการจัดทำตารางสอน โดยกำหนดระยะเวลาให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคเรียนแต่ละภาค เพื่อครูจะได้รู้ว่ามีหน้าที่สอนในรายวิชาใด ระดับชั้นที่สอนและเตรียมแผนการสอนไว้ทัน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 9) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนตามหลักสูตร จัดครูประจำวิชา และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

บุญมี เฌรยอด (2529 : 157) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การนำเอาหลักสูตรที่กำหนดไว้มาปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล ผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียน จะเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นความสำเร็จในการดำเนินการของโรงเรียน

กิติมา ปริดีติลล (2532 : 61) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนควรจัดความรู้ และคุณสมบัติอื่นที่ต้องการให้ผู้เรียนอย่างถูกต้อง และเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เนื้อหาที่สอนยึดหยุ่นตามเหตุการณ์ และสภาพของท้องถิ่น และความสนใจของผู้เรียนได้แก่ การจัดแผนการเรียน การจัดทำตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด และการจัดทำคู่มือครู

การจัดการเรียนการสอนจะได้ผลดีผู้บริหารต้องปฏิบัติดังนี้

1. แผนการเรียน ควรมีแผนการเรียน เพื่อกำหนดรายวิชาต่าง ๆ ให้ผู้เรียนอย่างมีเป้าหมาย เป็นการกำหนดวางแผนไว้ล่วงหน้าให้แก่ผู้เรียนว่าต้องศึกษาอะไรบ้าง

2. การจัดทำตารางสอน เป็นหน้าที่ของผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการจะจัดทำโดยกำหนดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในระยะหนึ่งสัปดาห์กิจกรรมนั้นต้องสัมพันธ์กับเวลาหลักสูตร และการพัฒนาผู้เรียน การบริหารงานวิชาการจะบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดตารางสอนด้วย (กิตติมา ปรีดีติติก. 2532 : 62) ในการจัดทำตารางสอนนั้นโรงเรียนควรได้จัดกระทำให้เสร็จก่อนวันเปิดภาคเรียน ทั้งนี้นักเรียนและครูจะได้รับรู้ตารางสอนเพื่อการเตรียมตัวที่ดี ซึ่งควรจัดทำไว้ 4 ชุด คือตารางสอนรวมของครูทุกคน ตารางสอนรวมทั้งชั้น ตารางสอนประจำชั้น และตารางสอนประจำตัวผู้สอน

3. การจัดชั้นเรียน จัดได้หลายวิธีดังนี้ (กิตติมา ปรีดีติติก. 2532 : 64)

3.1 แบ่งตามความสามารถ (Ability Grouping) โดยคัดผู้มีความรู้ความสามารถสูงให้อยู่ในห้องเดียวกัน ซึ่งอาจดูผลการสอบเป็นรายหมวดวิชาด้วย การจัดชั้นเรียนแบบนี้ทำให้การเรียนของผู้เรียนเป็นอย่างเต็มที่

3.2 แบ่งแบบคละ (Heterogenous Grouping) เป็นการแบ่งเรียงตามชั้นนักเรียนให้มีความเท่ากันในแต่ละชั้นเรียนมีเด็กอ่อนและเก่งปะปนกัน การจัดชั้นเรียนแบบนี้อาจมีปัญหาคืออยู่บ้านตรงที่เด็กเรียนเร็วต้องรอคอยเด็กเรียนช้า

3.3 แบ่งตามเอกลักษณ์ (Individual Grouping) เป็นการจัดชั้นเรียนพิเศษ ช่วยเหลือเด็กที่มีลักษณะไม่เหมือนกัน เด็กพวกนี้ได้แก่

ก. พวกที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย บกพร่องทางการได้ยิน อ่านช้า ทำเลขช้ากว่าผู้อื่น

ข. พวกที่มีความฉลาดเป็นพิเศษ ถ้าได้จัดไว้พวกเดียวกันจะทำให้เด็กก้าวหน้าทางวิชาการ เป็นประโยชน์แก่เด็กเอง และประเทศชาติด้วย

ค. พวกที่มีความต้องการหรือสนใจพิเศษเป็นบางเรื่อง ซึ่งจัดชั้นเรียนในรูปแบบการมีวิชาเลือกให้เรียน

4. การจัดครูเข้าสอน เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะเลือกจัดครูผู้สอนให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของแต่ละวิชา แต่ละระดับชั้น และความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนดูความสามารถในการปกครองดูแลเด็กให้อยู่ในกรอบหรือแนวทางที่ต้องการ

5. การจัดสอนซ่อมเสริม หมายถึง การสอนเป็นพิเศษนอกเหนือจากการสอนตามปกติ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่พบในตัวนักเรียน ช่วยให้นักเรียนทันเพื่อน ช่วยให้นักเรียนสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายและเรียนดีขึ้น การซ่อมเสริมมี 4 ประเภท คือ ซ่อมเสริมก่อนการเรียนการสอน ซ่อมเสริมขณะทำการสอน ซ่อมเสริมรายวิชา เพื่อสอบแก้ตัว และซ่อมเสริมนักเรียนที่ผลสอบเรียนรู้อื่นๆ รู้ว่าคนอื่น

6. การจัดแบบเรียน ปัจจุบันแบบเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดให้ใช้ ส่วนแบบเรียนประกอบให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารโรงเรียน ใช้ความรอบคอบในการพิจารณา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

7. การจัดห้องสมุด เนื่องจากห้องสมุดเป็นแหล่งรวมวิชาการที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม มีความคิดกว้างขวาง ห้องสมุดจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนการสอนและการพัฒนา ดังนั้นผู้บริหารจึงควรส่งเสริมให้มีการจัดห้องสมุดที่ดี ถูกต้องและเพียงพอต่อความต้องการ (กิติมา ปรีดีติลก. 2532 : 67)

การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ

การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนำเอาความรู้ในห้องเรียนมาแสดงเป็นผลงาน เช่น การจัดนิทรรศการ การสาธิต เพื่อให้ นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน กิจกรรมบางอย่างไม่จำเป็นต้องสังกัดหมวดวิชา แต่ควรได้รับการสนับสนุนจากหมวดวิชาในด้านที่ปรึกษากิจกรรมหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นบางอย่าง (กรมสามัญศึกษา. 2527 : 251)

เอกชัย กี่สุพันธ์ (2527 : 94) กล่าวว่า กิจกรรมที่เสริมการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการของโรงเรียน

การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา หมายถึง การรวมกลุ่มของนักเรียนที่มีความสนใจ ความถนัดร่วมกันเพื่อปฏิบัติกิจกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดโดยช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหาอันเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2535 : 8)

จากแนวคิดทั้ง 3 ประการของการจัดกิจกรรมทางวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนที่มีความถนัดและสนใจได้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นกระบวนการ เพื่อสร้างลักษณะนิสัยในการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

การที่ผู้เรียนจะเกิดประสบการณ์ จนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในหลักสูตร และเสริมหลักสูตรยังส่งเสริมทักษะในด้านอื่น ๆ เช่น การทำงานร่วมกัน แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะทำกิจกรรมและนำเอาความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ เมื่อโอกาสอำนวยส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านการพัฒนาคน พัฒนาอาชีพ และพัฒนาสังคม (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2535 : 7) ในการจัดกิจกรรมทางวิชาการนั้นโรงเรียนสามารถจัดให้มีขึ้นได้หลายรูปแบบ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี รวมทั้งเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่ทันสมัย การฝึกให้จัดนิทรรศการนั้น เป็นการฝึกความสังเกตและการวางแผนทำงานร่วมกันโดยมีการประชุมอภิปราย ซึ่งจะส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยตั้งแต่วัยเรียนและ เกิดความเจริญทางปัญญาอีกด้วย

หลักการของการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการไว้ 12 ประการ ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2527 : 21)

1. ต้องเป็นไปตามนโยบายหลักของรัฐบาล ในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา เพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของชาติ
2. ต้องส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียน และครู อาจารย์
3. ต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง
4. ต้องเป็นกิจกรรมเพื่อวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
5. ต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้
6. นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการตามที่ตนถนัด และสนใจ
7. ครู อาจารย์ ต้องเข้าร่วมในกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการได้ทุกกิจกรรม

8. ครู อาจารย์ ที่เข้าร่วมในกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการศึกษาหาความรู้ และวิธีการจัดกิจกรรมอย่างกว้างขวางอยู่เสมอ
9. ในกรณีที่หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่า กิจกรรมทางวิชาการไม่เหมาะสม ให้สั่งยกเลิกได้
10. ให้โรงเรียนควบคุมการเงินของแต่ละกิจกรรมให้เป็นไปตามระเบียบและประหยัด
11. ต้องมีโครงการระเบียบการจัดกิจกรรมนั้น ๆ และต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าสถานศึกษา
12. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมต้องเป็นครู อาจารย์ และนักเรียน ปัจจุบันของโรงเรียน ส่วนวิทยากรให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา

หลักสูตรมัธยมศึกษา (กรมวิชาการ. 2534 : 84) กำหนดว่าโรงเรียนต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจ และเพื่อส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพ และเสริมสร้างอุปนิสัยอันดีงามของนักเรียน นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 ความต่อสัปดาห์ โดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดที่กิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจัดประสงค์สำคัญของกิจกรรม นอกจากนี้ยังมีข้อบังคับว่าถ้านักเรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรมก็จะไม่จบหลักสูตร

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่ง ของการจัดการศึกษา เพราะเหตุว่าทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งยังแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนว่าบรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนในรายวิชานั้น ๆ หรือไม่ โดยทั่วไปแล้วครูสามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้หลายแบบ อาทิการทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การปฏิบัติงานของนักเรียน ซึ่งแสดงถึงความสามารถของนักเรียน การวัดผลและประเมินผลต้องกระทำกันอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เพื่อครูได้มีโอกาสรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ชวาล แพร์ตกุล (2518 : 140) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่จะให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง อันมีความหมายแทนขนาดสมรรถภาพ นามธรรมที่นักเรียนผู้นั้นเมื่ออยู่คนเดียว ถ้าใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือกระตุ้นก็คือ เอาจำนวนผลงานที่นักเรียนแสดงปฏิบัติการตัดออกมาเป็นเครื่องชี้บอกว่า เขามีสมรรถภาพในเรื่องนั้น ๆ ปานใด ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ครูฯทุก ๆ รายการที่ทราบจากการวัดไปใช้คือ ครูฯ ผลมาจากการวัดผลเหล่านั้นมารวมกัน เพื่อนำไปวินิจฉัย ติราคา คุณค่า และชี้ขาดลงเป็นผลสรุปว่า เด็กคนนั้นมีคุณภาพสูงหรือต่ำ สมควรสอบได้หรือสอบตก

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 199 - 200) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผล เป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐานอันหนึ่งที่ยึดถืออยู่ ซึ่งจะมีลักษณะเป็นรูปธรรม คือ จะแสดงผลของการวัดออกมาเป็นตัว เลข เพื่อแสดงว่านักเรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใดจากการที่ได้เรียนไปแล้ว โดยนำผลที่นักเรียนทำข้อสอบได้ กับคำตอบของครูที่เตรียมไว้คะแนนที่ได้จากการวัดผลจะบอกว่า เก่งหรือไม่ ดีหรือไม่ การวัดผลและประเมินผลจึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำการวัดและประเมินผล การเรียนหรือการปฏิบัติงานของนักเรียนว่า ได้ผลแค่ไหน หรือต้องปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนย่อมมีส่วนรับผิดชอบในเรื่องการวัดผลและประเมินผลในเรื่องของการติดตามดูผลการสอนของครูว่า เป็นอย่างไร ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยดูแลส่งเสริมให้การวัดผล และประเมินผลเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดประเมินผลการศึกษา ดังนี้ (พนัส หันนาคินทร์. 2524 : 200)

1. เพื่อทราบผลการเรียนของนักเรียนและผลการสอนของครู
2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนชั้นและจัดแบ่งนักเรียนตามความสามารถ
3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ
4. เพื่อประโยชน์ในการให้ประกาศนียบัตรเมื่อจบการศึกษาแล้ว
5. เพื่อสถิติอื่น ๆ ทางการศึกษา

อย่างไรก็ตาม การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา จะบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับครูผู้สอนซึ่งทำหน้าที่ในการการวัดผลและประเมินผลนักเรียนโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินผลดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเปรียบเทียบกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ตลอดจนแนวปฏิบัติต่าง ๆ ให้นำเข้าอย่างละเอียด
2. จัดหาเอกสารหรือคู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ครูได้ศึกษา
3. จัดให้มีการประชุมสัมมนา เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนร่วมกันวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของโรงเรียน
4. จัดหาแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับบันทึกผลการวัดและประเมินผล ตลอดจนจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือ เพื่อเตรียมการวัดและประเมินผล
5. คู่มือให้ครูปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ดังนี้
 - 5.1 เกี่ยวกับการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
 - 5.1.1 ให้นำมีการตรวจสอบความรู้พื้นฐาน และทักษะเบื้องต้นของนักเรียนก่อนดำเนินการสอน
 - 5.1.2 คู่มือให้ครูตรวจสอบความรู้และพฤติกรรมของนักเรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น
 - 5.1.3 ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ หลาย ๆ วิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการตรวจผลงาน
 - 5.1.4 ส่งเสริมให้ครูหาการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนในกรณีที่มีปัญหาและไม่ผ่านจุดประสงค์ที่กำหนด
 - 5.2 เกี่ยวกับการประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน หรือการสอบปลายปี
 - 5.2.1 วางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลปลายปี ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย
 - 5.2.2 ออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินผล ได้แก่ กรรมการคุมสอบ กรรมการตรวจข้อสอบ
 - 5.2.3 คู่มือเรื่องการสร้างข้อสอบ และสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อปรับปรุงให้ได้ข้อสอบที่ดี

5.2.4 สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ผลการเรียนการสอน เพื่อวางแผนช่วยเหลือนักเรียน และปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. รายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบ และรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 13 - 14) ให้ความหมายของการวัดผล หมายถึง กระบวนการเพื่อหาได้มาซึ่งตัวเลข หรือสัญลักษณ์ ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะหรือคุณภาพ สิ่งที่จะวัดโดยใช่เครื่องมือวัดที่มีประสิทธิภาพ เพื่อชี้หารายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่วัดว่ามีปริมาณเท่าใด ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่า ตีราคาตัดสินวินิจฉัย และสรุป เพื่อพิจารณาหาความเหมาะสม หรือหาคุณค่าของลักษณะ และพฤติกรรมและใช้วิจารณ์ญาวมประกอบพิจารณาในสิ่งที่ได้มาจากการวัดอย่างมีหลักเกณฑ์ และมีคุณธรรม

มณี ภักเกษม (2528 : 36) เสนอแนะหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษาของนักเรียนดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล เช่น ประเภทของข้อทดสอบระยะเวลาในการทดสอบ การเตรียมแบบฟอร์ม รายงานผลการเรียนต่อผู้ปกครอง
2. จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสอบ เช่น กระดาษไข หมึกพิมพ์ กระดาษอัดสำเนา ตลอดจนเจ้าหน้าที่ในการนั้น
3. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการออกข้อสอบ
4. จัดตารางสอบ กำหนดครู ผู้ดูแล และเวลาที่ใช้ในการสอบ
5. แนะนำให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้สอบ และผู้ควบคุมให้ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน
6. เมื่อสอบเสร็จควรประเมินผลการสอบที่ผ่านไป จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาทางแก้ไขในโอกาสต่อไป

กิติมา บริดีติลล (2532 : 72) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนว่า ได้รับผลแค่ไหน เพียงไร หรือจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร จำเป็นต้องมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนที่ครูได้ดำเนินการไปแล้วในช่วงหนึ่ง ๆ การวัดผล และประเมินผลมีความหมายต่างกัน การวัดผล (Measurement) เป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐานอันหนึ่งที่ยึดถืออยู่ ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปธรรม

และอาจจะบอกได้หลังจากการสอบว่า นักเรียนได้คะแนน (จากการวัด) เท่าไรโดยนั้ผลที่นักเรียนทำได้ กับคำตอบที่ครูเตรียมไว้ว่า เป็นคำตอบที่ถูกต้องเปรียบเทียบกับ ส่วนการประเมินผล (Evaluation) เป็นการกำหนดค่า หรือราคาจากคะแนนที่เราได้มาจากการวัดผลนั้น เช่น เก่งหรือไม่เก่ง ดีหรือไม่ดี คือ เมื่อเราได้คะแนนจากการวัดมาแล้ว เรายังบอกไม่ได้ทีเดียวว่าเด็กคนนั้นเก่งหรือไม่เก่ง เราต้องใช้วิจารณญาณพิจารณาดูต่อไปอีกด้วย โดยเปรียบเทียบกับคนอื่นในห้อง

สรุปการวัดผลและประเมินผลการศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อที่จะทำให้ครูทราบผลสัมฤทธิ์จากการเรียนการสอนที่นักเรียนแต่ละคนได้รับผลจากการวัดว่า มีคุณภาพเก่งหรือไม่ และเป็นการตัดสินคุณภาพของครู ว่าสิ่งที่นำมาวัดมีคุณค่า มีหลักเกณฑ์และมีคุณธรรมมากน้อยเพียงใด ผู้บริหารจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลการศึกษาด้วยว่าเป็นอย่างไร และรู้จักนำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลไปดำเนินการปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ของการเรียนการสอน ซึ่ง กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 72 - 73) แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อช่วยให้นักครูได้ทราบความสามารถของแต่ละคน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินว่า จะมีความสามารถเพียงพอในการศึกษาต่อหรือไม่ หากไม่ดีพอ อาจทำการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้

2. การประเมินผลระหว่างเรียน เมื่อมีการสอนไประยะหนึ่ง ๆ ควรจะได้มีการประเมินผลนักเรียนตามจุดประสงค์ของรายวิชาเหล่านั้น เพื่อจะได้ทราบว่ามีความพอหรือควรจะได้ก้าวไปข้างหน้าได้หรือยัง

3. การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ต่าง ๆ หลายจุดประสงค์ เป็นการประเมินผลที่ตัดสินความสามารถของนักเรียนตั้งแต่ต้นว่านักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา (กิติมา ปรีดีติลล. 2532 : อ้างอิงมาจาก มณี ภักเกษม. 2528 : 36) มีดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล เช่น
 - 1.1 ประเภทของข้อสอบ หรือเครื่องมืออื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การเขียน การท่อง
 - 1.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ ปีหนึ่งจะจัดสอบกี่ครั้ง เก็บคะแนนหรือไม่เก็บเท่าใด
 - 1.3 มาตรฐานอันพึงยึดถือในการสอบ หรือการวัดผล
 - 1.4 เตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบต่อผู้ปกครอง
2. จัดทำเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ เช่น หมึกพิมพ์ กระดาษอัดสำเนา กระดาษไข ตลอดจนเจ้าหน้าที่เพื่อการนั้น ๆ
3. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการสร้างข้อสอบ ควรมีโอกาสศึกษาดูชมข้อสอบที่ครูออก
4. จัดตารางสอบ กำหนดผู้ดูแล และเวลาที่ใช้ในการสอบ
5. ต้องให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้สอบ ผู้ควบคุมการสอบ เพื่อให้ปฏิบัติในแนวเดียวกัน
6. เมื่อสอบเสร็จ ผู้บริหารหรือครูใหญ่ ควรจะได้ทำการประเมินการสอบที่ได้ผ่านไปแล้ว จัดทำหัตถ์วิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาทางแก้ไขงานโอกาสต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กิตติพงษ์ วงศ์สุนทร (2527 : 82 - 85) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีการบริหารงานวิชาการที่จะให้บรรลุเป้าหมายของโครงการโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร โดยเป็นผู้นำด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลาย ๆ ด้าน มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง และร่วมมือกับชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น ๆ นอกจากนี้ ยังพยายามที่จะบริหารงานวิชาการให้เป็นผู้นำ

ในทุก ๆ ด้าน และขนาดของโรงเรียนไม่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำ การใช้หลักสูตร

มณี ภักเกษม (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษารายละเอียดเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเครือคาทอลิกในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหาร 57 คน และครูผู้สอน 550 คน ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเครือคาทอลิกสามารถปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานวิชาการมากกว่าความเห็นของครูทุกด้าน ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ส่วนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ศิริธร สุขขำใจ (2531 : 343) ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทราพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนปฏิบัติงานวิชาการมากเหมือนกันในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เอกสารประกอบหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เวลาเรียนของนักเรียนกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการหรือวิธีการสอน การช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้า และส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี การนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน การประเมินผลงานทางวิชาการและการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ ส่วนการปฏิบัติงานวิชาการที่ผู้บริหารและครูผู้สอนยังปฏิบัติแตกต่างกันได้แก่ การชี้แหล่งทรัพยากร และแหล่งวิชาในห้องเรียน การจัดทำรายงาน จัดห้องวิชา การประเมินผลการศึกษา และกิจกรรมนักเรียน สำหรับปัญหาส่วนใหญ่ในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนสรุปได้ว่า เกิดจากการขาดงบประมาณ บุคลากร แหล่งวิชาการ เวลาในการปฏิบัติงานการประสานงาน ความร่วมมือ การติดตามผลและประเมินผล

จุฑามาศ เกิดแก้วฟ้า (2533 : 228 - 245) ศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า ในการวางแผนงานวิชาการโรงเรียนมีการจัดทำแผนโดยจัดให้มีการสำรวจปัญหา ความต้องการจากฝ่ายต่าง ๆ แล้วนำปัญหา สอดคล้องกรรมการวิชาการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลและสถิติ เพื่อช่วยกำหนดนโยบาย ส่วนการวางแผนเพื่อจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น การจัดทำแผนการเรียนให้นักเรียน เลือกตามความต้องการนั้น ทางโรงเรียนได้จัดทำให้สอดคล้องกับอาชีพของคนในท้องถิ่นแล้ว จัดแผนการเรียนให้นักเรียนเลือกตามความต้องการของตนเอง โดยผู้บริหาร

จะวางแผนและกำหนดตัวบุคคลกับรายวิชาที่เปิดสอน โดยมอบหมายให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ทางโรงเรียนมีการพัฒนาการเรียนการสอนโดยจัดส่งครูเข้ารับการอบรม จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้ครุภัณฑ์ มีการนิเทศภายใน และมีการติดตามผลจากแผนการสอนรายวิชา โดยหัวหน้าหมวด ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการสอนและผลิตสื่องานกิจกรรมนักเรียนการจัดครูเป็นที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนนั้น อาศัยความสมัครใจของครู โดยมีการวิเคราะห์เป้าหมาย และมีการวางแผนการจัดกิจกรรมนักเรียน การวัดและประเมินผลการเรียน ผู้บริหารดูแลให้มีการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด และวิเคราะห์ผลที่ประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนการประเมินผลงานวิชาการ ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลงานวิชาโดยรายงานผลเมื่อเสร็จสิ้นงาน/โครงการรายงานผลสำเร็จตามโครงการ รายงานผลรวมของแผน และรายงานค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

อภิรดี ชเนศวร (2536 : 92) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งมียุทธศาสตร์สำคัญห้าด้านคือ การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผล และการจัดกิจกรรมทางวิชาการ พบว่า ผู้บริหารอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวนตามประเภทของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประจำอำเภอ และโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

ดีเซอเทล (อภิรดี ชเนศวร. 2536 : 41 อ้างอิงมาจาก Desautel. 1978 : 42 - A) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้บทบาทในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในรัฐดาโกตาเหนือ สหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าใช้เวลาส่วนใหญ่ในการจัด

การเรียนการสอน และยังคงมีความเห็นต่อไปอีกว่า ควรปฏิบัติหน้าที่ให้มากกว่าที่ปฏิบัติอยู่แล้ว และถือว่าเป็นบทบาทที่มีความสำคัญที่สุดของผู้บริหารโรงเรียน

มินูดีน (Minudin. 1987 : 2403) ได้ทำการวิจัยบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในรัฐซาราย มาเลเซีย พบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารมีหน้าที่เป็นหลักในการประเมินผลโครงการของโรงเรียน สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการศึกษา และประสบการณ์เพิ่มขึ้น กำหนดวัตถุประสงค์ของโรงเรียนอย่างชัดเจน ควบคุมโครงการและกิจกรรมอื่น ๆ ทั้งหมดของโรงเรียน สอนในระดับชั้น รู้และเข้าใจกฎข้อบังคับในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนนั้น มีความแตกต่างกันตามลักษณะท้องถิ่น แต่โดยรวมแล้วจะเห็นว่าความสำคัญในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียน มุ่งที่การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารยังทำหน้าที่ในเทศงานวิชาการ การประเมินผลงานทางวิชาการ การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการให้ดีขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้ครูมีการศึกษาและได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน
2. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 จำนวน 15,362 คน จำนวนเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง 13 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 43 โรงเรียน และขนาดใหญ่พิเศษ 56 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 681 คน จำนวนเป็นกลุ่มผู้บริหาร 308 คน และกลุ่มครู 373 คน ได้มาโดยสำรวจรายชื่อโรงเรียน จำนวนนักเรียน และครูจากเอกสารของกรมสามัญศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ซึ่งได้มาโดยวิธีการดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารมีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารจำนวน 308 คน

2.1.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) อย่างมีสัดส่วน โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นระดับชั้น (Strata) ได้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง 42 คน ขนาดใหญ่ 112 คน และขนาดใหญ่พิเศษ 154 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างครู มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 กำหนดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างครู 373 คน

2.2.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างครู โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) อย่างมีสัดส่วนโดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นระดับชั้น (Strata) ได้ครูในโรงเรียนขนาดกลาง 36 คน ขนาดใหญ่ 118 คน และขนาดใหญ่พิเศษ 219 คน
ตั้งรายละเอียดในตาราง

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
	จำนวนโรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู	จำนวนโรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู
กลาง	13	182	419	3	42	36
ใหญ่	43	602	4,377	8	112	118
ใหญ่พิเศษ	56	784	8,998	11	154	219
รวม	112	1,568	13,794	22	308	373

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สนาะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของแบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Checklist) ของผู้บริหารโรงเรียน ครูโรงเรียน และขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่สนาะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร 4 ด้านคือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ

และการวัดผลและประเมินผล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating - Scale) 3 ระดับ จำนวน 60 ข้อ โดยให้นักคะแนนดังนี้

มีทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับ
น้อย่าที่ 1 คะแนน

มีทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับ
ปานกลางให้ 2 คะแนน

มีทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับ
มากให้ 3 คะแนน

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดผลและประเมินผลการเรียน
2. นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาสร้างเครื่องมือวัดในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน โดยมีข้อคำถามจำนวน 60 ข้อ แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating - Scale)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจแก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถามด้วยตนเอง และนำเสนอแบบสอบถามต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ จากนั้นได้ดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ความถูกต้องชัดเจนของการใช้ภาษา และคุณลักษณะที่ดีของแบบสอบถาม

1.1 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1.1 นางภิญญาพร วัฒนเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนสายปัญญา

ในพระบรมราชินีบุปผิมภ์ ผู้ตรวจราชการ กรมสามัญศึกษา ประจำเขตการศึกษากรุงเทพมหานคร
กลุ่มโรงเรียนสามัญศึกษา กลุ่มที่ 2

1.1.2 นางสาวเอกจิตรา ชูสกุลชาติ ผู้อำนวยการโรงเรียน

เบญจมาธาลัย ประธานคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษา กลุ่มที่ 1
ผู้ตรวจราชการกรมสามัญศึกษา ประจำเขตการศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.1.3 นายดำรง อโณภาส ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพมงคล

กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.1.4 นายประมวญ บุญญาพงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน

เจ้าพระยาวิทยาคม กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.1.5 นางสาวพรทิพย์ ตั้งไชยวรวงศ์ ที่ปรึกษาฝ่ายวิชาการ

โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชา
พัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.2 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)

2.1 นำนแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลอง
ใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขต
กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนธนบุรีวิรุฬเทพพิถลารักษ์ (นายชวาล ศรีหลาย) เพื่อขอ
ความอนุเคราะห์ในการทดสอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน โดยใช้กับผู้บริหารโรงเรียน และ
คณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายวิชาการจำนวน 20 คน ครู อาจารย์ จำนวน 30 คน

2.2 หลังจากได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว นำไปหาคุณภาพเครื่องมือโดยวิธีการหาค่า
อำนาจจำแนกแบบ t - distribution ปรากฏว่าแบบสอบถามทั้ง 60 ข้อ คิดข้อมีค่าอำนาจ
จำแนกที่ใช้ได้จำนวน 60 ข้อ โดยใช้วิธีการร้อยละ 25 ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ ซึ่งปรากฏว่า
แบบสอบถามแต่ละข้อมีค่า t สูงกว่า 1.75 ทุกข้อคือ มีค่า $t = 7.3029 - 1.7552$ แสดงว่า
แบบสอบถามนั้นน่าใช้ได้

3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ Alpha Coefficient (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.9725

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตและนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูตอบแบบสอบถาม ในระยะเวลา 1 เดือน ปีที่กำหนด โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 681 ฉบับ ตามระบบขั้นตอนทางไปรษณีย์ ทั้งนี้ผู้วิจัยอำนวยความสะดวกจัดซองปิดสแตมป์ พร้อมจ่ายค่าไปรษณีย์ เพื่อให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ หลังจากตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว

2. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากที่ได้รับทางไปรษณีย์ พร้อมจดบันทึกชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อเลยระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยติดตามโรงเรียนที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามทางโทรศัพท์เพื่อขอแบบสอบถามคืน กรณีที่เป็นโรงเรียนอยู่ใกล้ผู้วิจัยไปขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง หรือขอความร่วมมือจากเพื่อนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนนั้น ประสานงานให้

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนกลับมา แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์รวม 630 ฉบับ เป็นแบบสอบถามของผู้บริหาร จำนวน 295 ฉบับ แบบสอบถามของครูจำนวน 335 ฉบับ

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาพิจารณาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบครบทุกด้านทุกข้อ แยกแบบสอบถามออกเป็น 6 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวนตามขนาดกลาง ใหญ่ ใหญ่พิเศษ และกลุ่มครูโรงเรียนจำนวนตามขนาดเช่นเดียวกับผู้บริหาร ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ไว้ 1 คะแนน

มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับ

ปานกลาง ไว้ 2 คะแนน

มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ไว้ 3 คะแนน

2. วิเคราะห์ข้อมูล แยกการวิเคราะห์เป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ทักษะที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ดังนี้ (Best. 1983 : 189)

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
1.00 - 1.50	ทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
1.51 - 2.50	ทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
2.51 - 3.00	ทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences) โดยใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 59)

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดการกระจายของคะแนน ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1976 : 64)

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนก ใช้หาค่าอัตราส่วนวิกฤติ t เป็นรายข้อ

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 185 - 186)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าอำนาจจำแนก
	\bar{X}_H	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	\bar{X}_L	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N	แทน จำนวนคนในแต่ละกลุ่มซึ่งเท่ากัน

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ Alpha

Coefficient (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน จำนวนข้อ
	$\sum S_i^2$	แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ ทดสอบสมมุติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยใช้ F - test ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 179)

$$F = \frac{SS_b}{SS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution

SS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

SS_w แทน ความแปรปรวนในกลุ่ม

ในกรณีที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยใช้วิธีเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของ Newman - Keul

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	แทน ระดับขั้นความเสรี (Degrees of Freedom)
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
P	แทน ความน่าจะเป็น (Probability)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตามที่ปรากฏในแบบสอบถาม คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ และขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียน และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานครใน 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม ส่งเสริมวิชาการ การวัดผลและประเมินผล จำนวนตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน โดยการ หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายค่าเฉลี่ยได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (Best. 1963 : 189)

- 1.00 - 1.50 หมายถึง ทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
อยู่ในระดับน้อย
- 1.51 - 2.50 หมายถึง ทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
อยู่ในระดับปานกลาง
- 2.51 - 3.00 หมายถึง ทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความแตกต่างของทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวนตามขนาดโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยใช้สถิติ F - test และถ้าทดสอบพบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ต่อไป โดยวิธีของ Newman Keul

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่
ผู้บริหาร และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน
ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ ของผู้ตอบ
<u>สถานภาพ</u>			
ผู้บริหาร	308	295	95.78
ครู	373	335	89.81
รวม	681	630	92.51
<u>ขนาดของโรงเรียน</u>			
กลาง	78	78	100.00
ใหญ่	230	223	96.96
ใหญ่พิเศษ	373	329	88.20
รวม	681	630	92.51

จากตาราง 2 พบว่า แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวนทั้งสิ้น 681 ฉบับ ได้รับกลับคืนจำนวนทั้งสิ้น 630 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.51 โดยได้รับคืนจากผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 95.78 และได้รับคืนจากครูก็คิดเป็นร้อยละ 89.81 และเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้รับคืนจากผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 100 ได้รับคืนจากผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.96 และได้รับคืนจากผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 88.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ การวัดผลและประเมินผล ดังแสดงในตาราง 3 - 13

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและความค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน ของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวนเป็นรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารหลักสูตร	2.36	0.38	ปานกลาง	2.05	0.41	ปานกลาง	2.19	0.43	ปานกลาง
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.48	0.37	ปานกลาง	2.20	0.39	ปานกลาง	2.33	0.41	ปานกลาง
ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	2.44	0.35	ปานกลาง	2.13	0.43	ปานกลาง	2.27	0.42	ปานกลาง
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.36	0.40	ปานกลาง	2.12	0.41	ปานกลาง	2.23	0.42	ปานกลาง
รวม	2.41	0.33	ปานกลาง	2.12	0.36	ปานกลาง	2.26	0.37	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนะในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน และเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.33$) และรองลงมาคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ($\bar{X} = 2.27$) การวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.23$) และการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 2.19$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของผู้บริหาร และครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารหลักสูตร

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	1. การบริหารหลักสูตร โรงเรียนจัดให้มีการอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร มัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533	2.13	0.65	ปานกลาง	1.88	0.64	ปานกลาง	2.00	0.66	ปานกลาง
2	2. โรงเรียนจัดหาหลักสูตร ระดับ ม.ต้น และ ม.ปลาย ไว้บริการแก่ครู ภายในโรงเรียน	2.19	0.67	ปานกลาง	1.95	0.66	ปานกลาง	2.06	0.67	ปานกลาง
3	3. โรงเรียนจัดอบรมครูให้มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยว กับหลักสูตรและการนำ ไปใช้	2.11	0.64	ปานกลาง	1.85	0.66	ปานกลาง	1.97	0.67	ปานกลาง
4	4. โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำ เนื้อหาและกิจกรรมหลัก สูตรมาจัดประสบการณ์ให้ นักเรียน	2.43	0.62	ปานกลาง	2.13	0.59	ปานกลาง	2.27	0.63	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
5	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครู สร้างหลักสูตรรายวิชาเพื่อ ใช้ในท้องถิ่น	1.94	0.74	ปานกลาง	1.71	0.64	ปานกลาง	1.82	0.70	ปานกลาง
6	โรงเรียนสนับสนุนให้ครู จัดทำเอกสารประกอบการ เรียนการสอนตามหลักสูตร ได้เหมาะสมกับเนื้อหา รายวิชา	2.67	0.53	มาก	2.33	0.63	ปานกลาง	2.49	0.61	ปานกลาง
7	โรงเรียนจัดทำเอกสาร การใช้หลักสูตรไว้ให้ครู ใช้อย่างเพียงพอ	2.15	0.66	ปานกลาง	1.81	0.67	ปานกลาง	1.97	0.68	ปานกลาง
8	โรงเรียนพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เข้างานการนำ หลักสูตรไปใช้	2.23	0.72	ปานกลาง	1.84	0.62	ปานกลาง	2.02	0.70	ปานกลาง
9	โรงเรียนกำหนดให้ครู ศึกษาค้นคว้ารายวิชา เพื่อกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้	2.42	0.62	ปานกลาง	2.08	0.68	ปานกลาง	2.24	0.68	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
10	โรงเรียนจัดฝึกอบรมมาให้ครู เห็นความสำคัญของการทำ แผนการสอน	2.53	0.61	มาก	2.21	0.66	ปานกลาง	2.36	0.65	ปานกลาง
11	โรงเรียนให้ครูได้สอนตาม แผนการสอน	2.57	0.57	มาก	2.27	0.63	ปานกลาง	2.41	0.62	ปานกลาง
12	โรงเรียนสนับสนุนให้ทำ กิจกรรมเพื่อส่งเสริม หลักสูตร	2.56	0.56	มาก	2.18	0.65	ปานกลาง	2.36	0.64	ปานกลาง
13	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนการเรียนของ นักเรียน	2.17	0.72	ปานกลาง	1.76	0.70	ปานกลาง	1.95	0.74	ปานกลาง
14	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูทำ การสอนด้วยกระบวนการ ต่าง ๆ	2.54	0.61	มาก	2.21	0.63	ปานกลาง	2.36	0.64	ปานกลาง
15	โรงเรียนให้ครูจัดทำแผน การสอนในรายวิชาที่รับ ผิดชอบ	2.72	0.51	มาก	2.51	0.59	มาก	2.61	0.57	มาก
	รวม	2.36	0.38	ปานกลาง	2.05	0.41	ปานกลาง	2.19	0.43	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารและครู มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครู มีทัศนะต่อการบริหารหลักสูตรในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่าโรงเรียนให้ครูจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบผู้บริหารและครูมีทัศนะในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ คือ ผู้บริหารและครู พบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกันโดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ ก็พบว่า มีทัศนะในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่าโรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้เหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา จัดฝึกอบรมให้ครูเห็นความสำคัญของการทำแผนการสอน ให้ครูได้สอนตามแผนการสอน สนับสนุนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหลักสูตร และสนับสนุนให้ครูทำการสอนด้วยกระบวนการต่าง ๆ ผู้บริหารมีทัศนะในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนะในระดับปานกลาง สำหรับข้อที่ว่าโรงเรียนให้ครูจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ ทั้งผู้บริหารและครูมีทัศนะในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	2. การจัดการเรียน การสอน									
16	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้ สื่อประกอบการสอน	2.70	0.47	มาก	2.35	0.59	ปานกลาง	2.51	0.58	มาก
17	โรงเรียนเสนอแนะให้ครู ได้ใช้จิตวิทยาการเรียน การสอน	2.47	0.64	ปานกลาง	2.20	0.64	ปานกลาง	2.33	0.65	ปานกลาง
18	โรงเรียนเสนอแนะให้ครู ได้ใช้จิตวิทยาวัยรุ่น	2.28	0.67	ปานกลาง	2.06	0.65	ปานกลาง	2.16	0.67	ปานกลาง
19	โรงเรียนเสนอแนะให้ครู สอนโดยคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล	2.36	0.67	ปานกลาง	2.09	0.64	ปานกลาง	2.22	0.67	ปานกลาง
20	โรงเรียนจัดเตรียมวัสดุ เพื่อให้ครูได้ใช้ผลิตสื่อ การสอน	2.34	0.68	ปานกลาง	1.84	0.68	ปานกลาง	2.08	0.73	ปานกลาง
21	โรงเรียนแต่งตั้งผู้ทบทวนที่ เกี่ยวกับการจัดตารางสอน	2.75	0.49	มาก	2.47	0.59	ปานกลาง	2.60	0.56	มาก
22	โรงเรียนจัดครูเข้าสอน ตามความรู้ความสามารถ	2.69	0.53	มาก	2.48	0.56	ปานกลาง	2.58	0.56	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
23	โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนได้สอดคล้องกับ ทรัพยากรบุคคล	2.46	0.60	ปานกลาง	2.14	0.62	ปานกลาง	2.29	0.63	ปานกลาง
24	โรงเรียนเปิดวิชาเลือก หลากหลาย เพื่อให้ นักเรียนที่สนใจได้เรียน	2.41	0.67	ปานกลาง	2.18	0.70	ปานกลาง	2.29	0.69	ปานกลาง
25	โรงเรียนจัดสอนซ่อมเสริม นักเรียนที่เรียนอ่อน	2.26	0.68	ปานกลาง	2.00	0.69	ปานกลาง	2.12	0.70	ปานกลาง
26	โรงเรียนให้ครูสอนเสริม แก่นักเรียนก่อนสอบแก้ตัว	2.37	0.67	ปานกลาง	2.12	0.66	ปานกลาง	2.24	0.68	ปานกลาง
27	โรงเรียนจัดสอนเสริมให้ แก่นักเรียนที่เรียนเก่ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.22	0.74	ปานกลาง	1.89	0.69	ปานกลาง	2.04	0.73	ปานกลาง
28	โรงเรียนจัดทำตารางสอน รวมของครูตารางประจำ ชั้น ตารางสอนส่วนตัว และตารางสอน รวมทุกชั้น เพื่อบริการแก่ครู	2.66	0.58	มาก	2.43	0.66	ปานกลาง	2.54	0.63	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
29	โรงเรียนกำหนดให้ครูรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทางวิชาการตามความสามารถ	2.53	0.63	มาก	2.25	0.59	ปานกลาง	2.38	0.60	ปานกลาง
30	โรงเรียนสนับสนุนให้แก่นักเรียนไปร่วมงานแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	2.76	0.44	มาก	2.46	0.61	ปานกลาง	2.60	0.56	มาก
	รวม	2.48	0.37	ปานกลาง	2.20	0.39	ปานกลาง	2.33	0.41	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่าโรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน โรงเรียนแต่งตั้งผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตารางสอน โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ โรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมของครู ตารางสอนประจำชั้น ตารางสอนส่วนตัวและตารางสอนรวมทุกชั้น เพื่อบริการแก่ครู โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปร่วมงานแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น ผู้บริหารและครูมีทัศนคติในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ คือ ผู้บริหารและครู พบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกันโดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อก็พบว่า มีทัศนคติในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่าโรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน แต่งตั้งผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตารางสอน จัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ จัดทำตารางสอนรวมของครู ตารางประจำชั้น ตารางสอนส่วนตัว ตารางสอนรวมทุกชั้นเพื่อบริการแก่ครู กำหนดให้ครูรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทางวิชาการตามความสามารถ และโรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปร่วมงานแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น ผู้บริหารมีทัศนคติในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนคติในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	3. <u>การจัดกิจกรรม</u> <u>การส่งเสริมวิชาการ</u>									
31	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดนิทรรศการ ในโรงเรียน	2.58	0.59	มาก	2.28	0.65	ปานกลาง	2.42	0.64	ปานกลาง
32	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความ สามารถและทักษะทาง วิชาการ	2.68	0.50	มาก	2.29	0.65	ปานกลาง	2.47	0.62	ปานกลาง
33	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เป็นสมาชิกใน กิจกรรมต่าง ๆ จัดทำ โครงการของกิจกรรมที่ นักเรียนเป็นสมาชิก	2.49	0.58	ปานกลาง	2.13	0.67	ปานกลาง	2.30	0.66	ปานกลาง
34	โรงเรียนสนับสนุนให้ครู ฯได้มีโอกาสเข้าร่วม กิจกรรมในชุมชน	2.66	0.49	มาก	2.34	0.60	ปานกลาง	2.50	0.58	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
35	โรงเรียนจัดทำเอกสาร เกี่ยวกับการเข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ ใน โรงเรียน	2.28	0.64	ปานกลาง	2.00	0.68	ปานกลาง	2.13	0.68	ปานกลาง
36	โรงเรียนสนับสนุนให้ นักเรียนดำเนินการจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมระบอบ ประชาธิปไตย โดยเลือก ตั้งประธาน และคณะ กรรมการดำเนินการ	2.56	0.57	มาก	2.38	0.62	ปานกลาง	2.46	0.60	ปานกลาง
37	โรงเรียนให้การสนับสนุน งบประมาณในการจัด กิจกรรมส่งเสริมทางวิชา การ	2.49	0.60	ปานกลาง	2.09	0.65	ปานกลาง	2.28	0.66	ปานกลาง
38	โรงเรียนสนับสนุนให้ นักเรียนจัดทำนายผลผลิต ของนักเรียน เพื่อการมี รายได้ระหว่างเรียน	2.26	0.69	ปานกลาง	2.03	0.72	ปานกลาง	2.14	0.71	ปานกลาง
39	โรงเรียนให้แต่ละหมวด วิชาจัดห้องประจำวิชา	2.60	0.56	มาก	2.33	0.69	ปานกลาง	2.45	0.65	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
40	โรงเรียนจุดศูนย์วิชาการ เพื่อส่งเสริมการเรียน การสอน	2.37	0.66	ปานกลาง	1.96	0.71	ปานกลาง	2.15	0.72	ปานกลาง
41	โรงเรียนเชิงวิทยากรมา ให้ความรู้ทางวิชาการแก่ ครูในโรงเรียน	2.08	0.67	ปานกลาง	1.83	0.68	ปานกลาง	1.95	0.68	ปานกลาง
42	โรงเรียนสนับสนุนให้ นักเรียนทุกระดับชั้น ประกวดแข่งขันการจัด ป้ายนิเทศในวันสำคัญ ต่าง ๆ	2.36	0.64	ปานกลาง	2.14	0.66	ปานกลาง	2.24	0.66	ปานกลาง
43	โรงเรียนสนับสนุนให้มีการ แข่งขันทักษะทางฝีมือเพื่อ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	2.18	0.63	ปานกลาง	1.85	0.67	ปานกลาง	2.01	0.67	ปานกลาง
44	โรงเรียนให้การสนับสนุน การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชา การของโรงเรียน	2.37	0.61	ปานกลาง	2.02	0.67	ปานกลาง	2.18	0.67	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
45	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนใช้บริการห้องสมุด	2.60	0.59	มาก	2.28	0.68	ปานกลาง	2.43	0.42	ปานกลาง
	รวม	2.44	0.35	ปานกลาง	2.13	0.43	ปานกลาง	2.27	0.42	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อการบริหารวิชาการด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่าโรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในชุมนุม ผู้บริหารและครูมีทัศนคติในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ คือ ผู้บริหารและครู พบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อการบริหารวิชาการด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกันโดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อก็พบว่า มีทัศนคติในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่า โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดนิทรรศการในโรงเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและทักษะทางวิชาการ สนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในชุมนุม สนับสนุนให้นักเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย โดยเลือกตั้งประธาน และคณะกรรมการดำเนินการให้แก่สหกรณ์วิชาจัดห้องประจำวิชา และโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนใช้บริการห้องสมุด ผู้บริหารมีทัศนคติในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนคติในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
46	4. การวัดผลและประเมินผล โรงเรียนจัดอบรมเกี่ยวกับ ระเบียบการวัดผล และ ประเมินผลการเรียนตาม หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533	2.08	0.64	ปานกลาง	1.90	0.67	ปานกลาง	1.99	0.67	ปานกลาง
47	โรงเรียนกำหนดนโยบาย การวัดผลและประเมินผล การเรียนให้ครูนำไปปฏิบัติ	2.41	0.62	ปานกลาง	2.14	0.61	ปานกลาง	2.27	0.63	ปานกลาง
48	โรงเรียนสนับสนุนให้ครู ใช้เทคนิคการวัดผลแบบ ต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะกับ รายวิชา	2.28	0.66	ปานกลาง	2.00	0.62	ปานกลาง	2.13	0.65	ปานกลาง
49	โรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงาน เกี่ยวกับการสอบของ นักเรียน	2.42	0.64	ปานกลาง	2.20	0.63	ปานกลาง	2.30	0.64	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
50	โรงเรียนสนับสนุนในการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงการการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ	2.12	0.70	ปานกลาง	1.85	0.72	ปานกลาง	1.98	0.73	ปานกลาง
51	โรงเรียนกำหนดค่าให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา	2.75	0.47	มาก	2.56	0.53	มาก	2.65	0.51	มาก
52	โรงเรียนจัดตารางสอบเวลาสอบได้เหมาะสมกับรายวิชา	2.59	0.56	มาก	2.37	0.60	ปานกลาง	2.48	0.59	ปานกลาง
53	โรงเรียนจัดหาเครื่องมือที่จำเป็นในการสอบ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู	2.50	0.59	ปานกลาง	2.25	0.64	ปานกลาง	2.36	0.63	ปานกลาง
54	โรงเรียนจัดการอบรมเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบให้กับครูในโรงเรียน	1.93	0.68	ปานกลาง	1.76	0.69	ปานกลาง	1.84	0.69	ปานกลาง
55	โรงเรียนแจ้งให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้คุมสอบและผู้เข้าสอบ	2.55	0.60	มาก	2.35	0.64	ปานกลาง	2.44	0.63	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 295)			ครู (N = 335)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
56	โรงเรียนแจ้งผลการประเมินผลการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองทราบ	2.62	0.58	มาก	2.36	0.63	ปานกลาง	2.48	0.62	ปานกลาง
57	โรงเรียนประเมินผลการเรียนของนักเรียนเพื่อจัดชั้นเรียน	2.28	0.72	ปานกลาง	2.05	0.67	ปานกลาง	2.15	0.71	ปานกลาง
58	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียน	2.37	0.65	ปานกลาง	2.02	0.71	ปานกลาง	2.19	0.70	ปานกลาง
59	โรงเรียนนำเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลมาประชุมปรึกษากับคณะกรรมการวิชาการเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	2.29	0.66	ปานกลาง	2.00	0.68	ปานกลาง	2.14	0.69	ปานกลาง
60	โรงเรียนนำสถิติผลการสอบของนักเรียนมาปรับปรุงสภาพการเรียนการสอน	2.26	0.67	ปานกลาง	1.98	0.69	ปานกลาง	2.11	0.69	ปานกลาง
	รวม	2.36	0.40	ปานกลาง	2.12	0.41	ปานกลาง	2.26	0.37	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อการวัดผลและประเมินผลในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่าโรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา ทั้งผู้บริหารและครูมีทัศนคติในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ คือ ผู้บริหารและครูพบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกันโดยเมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อก็พบว่า มีทัศนคติในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่าโรงเรียนจัดตารางสอบ เวลาสอบได้เหมาะสมกับรายวิชา จัดหาเครื่องมือที่จำเป็นในการสอบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู แจ้งให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้คุมสอบและผู้เข้าสอบ และโรงเรียนแจ้งผลการประเมินการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองทราบ ผู้บริหารมีทัศนคติในระดับมาก ส่วนครูมีทัศนคติในระดับปานกลาง สำหรับข้อที่ว่า โรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา ทั้งผู้บริหารและครูมีทัศนคติในระดับมากเช่นกัน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานหัตถ์และของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงาน วิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
จำนวนตามรายด้านและขนาดของโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
	กลาง (N = 42)			ใหญ่ (N = 105)			ใหญ่พิเศษ (N = 148)			รวม (N = 295)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารหลักสูตร	2.10	0.35	ปานกลาง	2.38	0.41	ปานกลาง	2.42	0.35	ปานกลาง	2.36	0.38	ปานกลาง
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.32	0.33	ปานกลาง	2.47	0.39	ปานกลาง	2.54	0.35	มาก	2.48	0.37	ปานกลาง
ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	2.24	0.30	ปานกลาง	2.46	0.35	ปานกลาง	2.48	0.35	ปานกลาง	2.44	0.35	ปานกลาง
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.17	0.39	ปานกลาง	2.36	0.41	ปานกลาง	2.42	0.36	ปานกลาง	2.36	0.40	ปานกลาง
รวม	2.21	0.29	ปานกลาง	2.42	0.34	ปานกลาง	2.46	0.31	ปานกลาง	2.41	0.33	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลก็ปรากฏเช่นเดียวกัน ยกเว้น ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่นั้นมีทัศนคติด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามทัศนะของคณาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน
ตามรายด้านและขนาดของโรงเรียน

	ขนาดโรงเรียน											
	กลาง (N = 36)			ใหญ่ (N = 118)			ใหญ่พิเศษ (N = 181)			รวม (N = 335)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารหลักสูตร	2.00	0.35	ปานกลาง	2.04	0.45	ปานกลาง	2.06	0.39	ปานกลาง	2.05	0.41	ปานกลาง
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.11	0.31	ปานกลาง	2.14	0.42	ปานกลาง	2.25	0.38	ปานกลาง	2.20	0.39	ปานกลาง
ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ	1.96	0.36	ปานกลาง	2.13	0.45	ปานกลาง	2.16	0.42	ปานกลาง	2.13	0.43	ปานกลาง
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.02	0.29	ปานกลาง	2.09	0.45	ปานกลาง	2.16	0.40	ปานกลาง	2.12	0.41	ปานกลาง
รวม	2.02	0.27	ปานกลาง	2.10	0.40	ปานกลาง	2.16	0.34	ปานกลาง	2.12	0.36	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างก็มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลก็ปรากฏว่ามีทักษะในระดับปานกลางทุกด้านเช่นเดียวกัน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อตามทัศนคติของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มี ต่อการบริหารงาน
วิชาการด้านการบริหารหลักสูตร จําแนกตามขนาดของโรงเรียน

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ			
1	1. <u>ด้านการบริหารหลักสูตร</u> โรงเรียนจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2533	1.92	0.53	ปานกลาง	2.08	0.70	ปานกลาง	1.95	0.65	ปานกลาง	2.00	0.66	ปานกลาง
2	โรงเรียนจัดหาหลักสูตรระดับ ม.ต้น และ ม.ปลาย ไว้บริการแก่ครู ภายในโรงเรียน	2.00	0.62	ปานกลาง	2.05	0.71	ปานกลาง	2.09	0.66	ปานกลาง	2.06	0.67	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ชื่อที่	ขนาดโรงเรียน											
	กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3	1.92	0.62	ปานกลาง	2.02	0.71	ปานกลาง	1.95	0.64	ปานกลาง	1.97	0.67	ปานกลาง
4	2.14	0.64	ปานกลาง	2.27	0.67	ปานกลาง	2.30	0.59	ปานกลาง	2.27	0.63	ปานกลาง
5	1.72	0.60	ปานกลาง	1.81	0.73	ปานกลาง	1.85	0.70	ปานกลาง	1.82	0.72	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้เหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา	2.27	0.66	ปานกลาง	2.45	0.61	ปานกลาง	2.56	0.59	มาก	2.49	0.61	ปานกลาง
7	โรงเรียนจัดหาเอกสารการวิจัย	1.89	0.66	ปานกลาง	2.00	0.70	ปานกลาง	1.97	0.68	ปานกลาง	1.97	0.68	ปานกลาง
8	โรงเรียนพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เข้างานการนำหลักสูตรมาใช้	2.04	0.57	ปานกลาง	2.01	0.70	ปานกลาง	2.02	0.72	ปานกลาง	2.02	0.70	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
9	โรงเรียนกำหนดให้ครูศึกษาข้ออธิบาย รายวิชาเพื่อกำหนดจุดประสงค์การ เรียนรู้	2.06	0.61	ปานกลาง	2.21	0.72	ปานกลาง	2.30	0.66	ปานกลาง	2.24	0.68	ปานกลาง
10	โรงเรียนจัดฝึกอบรมให้ครูเห็นความ สำคัญของการทำแผนการสอน	2.23	0.60	ปานกลาง	2.40	0.64	ปานกลาง	2.36	0.67	ปานกลาง	2.36	0.65	ปานกลาง
11	โรงเรียนให้ครูได้สอนตามแผน การสอน	2.19	0.60	ปานกลาง	2.44	0.63	ปานกลาง	2.45	0.62	ปานกลาง	2.41	0.62	ปานกลาง
12	โรงเรียนสนับสนุนให้ทำกิจกรรม เพื่อส่งเสริมหลักสูตร	2.18	0.60	ปานกลาง	2.39	0.64	ปานกลาง	2.38	0.64	ปานกลาง	2.36	0.64	ปานกลาง

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
13	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนของนักเรียน	1.81	0.69	ปานกลาง	1.90	0.73	ปานกลาง	2.02	0.75	ปานกลาง	1.95	0.74	ปานกลาง
14	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูทำการสอนด้วยกระบวนการต่าง ๆ	2.19	0.58	ปานกลาง	2.31	0.69	ปานกลาง	2.44	0.61	ปานกลาง	2.36	0.64	ปานกลาง
15	โรงเรียนให้ครูจัดทำแผนการสอนรายวิชาที่แผนการสอน	2.31	0.63	ปานกลาง	2.62	0.59	มาก	2.67	0.57	มาก	2.36	0.65	ปานกลาง
	รวม	2.06	0.35	ปานกลาง	2.20	0.46	ปานกลาง	2.22	0.41	ปานกลาง	2.19	0.43	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่าผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด มีทัศนคติต่อการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่า โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้เหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีทัศนคติในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีทัศนคติในระดับมาก และข้อที่ว่าโรงเรียนให้ครูจัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนคติในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ ตามทัศนคติของผู้บริหารและคณาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวนตามขนาดของโรงเรียน

ข้อที่	ขนาดโรงเรียน											
	กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
16	2. ด้านการจัดการเรียนการสอน											
	โรงเรียนต้นแบบสหประชาชาติ											
	2.37	0.58	ปานกลาง	2.49	0.59	ปานกลาง	2.56	0.56	มาก	2.51	0.58	มาก
17	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูได้ใช้											
	จิตวิทยาการเรียนการสอน											
	2.27	0.60	ปานกลาง	2.28	0.69	ปานกลาง	2.37	0.64	ปานกลาง	2.33	0.65	ปานกลาง
18	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูได้ใช้											
	จิตวิทยาวัยรุ่น											
	2.08	0.64	ปานกลาง	2.14	0.71	ปานกลาง	2.20	0.65	ปานกลาง	2.16	0.67	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
19	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูสอน รอยคำนี้ถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล	2.13	0.63	ปานกลาง	2.18	0.69	ปานกลาง	2.27	0.66	ปานกลาง	2.22	0.67	ปานกลาง
20	โรงเรียนจัดเตรียมวัสดุเพื่อให้นัก ผู้ได้ผลิตสื่อการสอน	2.00	0.66	ปานกลาง	2.02	0.71	ปานกลาง	2.13	0.74	ปานกลาง	2.08	0.73	ปานกลาง
21	โรงเรียนแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับ การจัดตารางสอน	2.42	0.50	ปานกลาง	2.66	0.52	มาก	2.60	0.59	มาก	2.60	0.56	มาก
22	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ ความสามารถ	2.49	0.53	ปานกลาง	2.55	0.58	มาก	2.61	0.55	มาก	2.58	0.56	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
23	โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนได้	2.21	0.59	ปานกลาง	2.26	0.65	ปานกลาง	2.33	0.62	ปานกลาง	2.29	0.63	ปานกลาง
24	สอดคล้องกับทรัพยากรบุคคล โรงเรียนเปิดวิชาเลือกหลากหลาย	2.24	0.61	ปานกลาง	2.17	0.71	ปานกลาง	2.38	0.69	ปานกลาง	2.29	0.69	ปานกลาง
25	เพื่อให้นักเรียนที่สนใจได้เรียน โรงเรียนจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียน	1.96	0.65	ปานกลาง	2.06	0.74	ปานกลาง	2.21	0.67	ปานกลาง	2.12	0.70	ปานกลาง
26	ที่เรียนอ่อน โรงเรียนให้ครูสอนเสริมแก่นักเรียนก่อนสอบแก้ตัว	2.12	0.62	ปานกลาง	2.22	0.73	ปานกลาง	2.28	0.65	ปานกลาง	2.24	0.68	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
27	โรงเรียนจัดสอนเสริมให้นักเรียน ที่เรียนเก่งเพื่อส่งเสริมศักยภาพ การเรียนรู้	1.97	0.64	ปานกลาง	2.00	0.75	ปานกลาง	2.09	0.74	ปานกลาง	2.04	0.73	ปานกลาง
28	โรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมของ ครู ตารางประจำชั้น ตารางสอน ส่วนตัวและตารางสอน รวมทุกชั้น เพื่อบริการแก่ครู	2.50	0.62	ปานกลาง	2.46	0.68	ปานกลาง	2.60	0.60	มาก	2.54	0.63	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
29	โรงเรียนกำหนดให้ครูรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทางวิชาการตามความสามารถ	2.17	0.50	ปานกลาง	2.36	0.64	ปานกลาง	2.44	0.57	ปานกลาง	2.38	0.63	ปานกลาง
30	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปร่วมงานแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น	2.39	0.56	ปานกลาง	2.61	0.58	มาก	2.64	0.53	มาก	2.60	0.56	มาก
	รวม	2.22	0.33	ปานกลาง	2.30	0.44	ปานกลาง	2.38	0.39	ปานกลาง	2.33	0.41	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่าผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่า โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีทัศนคติในระดับปานกลาง ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดพิเศษ มีทัศนคติในระดับมาก และข้อที่ว่าโรงเรียนแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำตารางสอน โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปร่วมงานแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนคติในระดับปานกลาง ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดพิเศษ มีทัศนคติในระดับมาก และโรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมของครู ตารางประจำชั้น ตารางสอนส่วนตัว และตารางสอนรวมทุกชั้นเพื่อบริการแก่ครู ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีทัศนคติในระดับปานกลาง ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จำนวนตามขนาดของโรงเรียน

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
31	3. <u>ด้านการจัดการกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ</u> โรงเรียนสัมพันธ์ผู้นำนักเรียนจัด	2.19	0.63	ปานกลาง	2.46	0.66	ปานกลาง	2.43	0.62	ปานกลาง	2.42	0.64	ปานกลาง
32	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและทักษะทางวิชาการ	2.17	0.57	ปานกลาง	2.53	0.65	ปานกลาง	2.50	0.60	ปานกลาง	2.47	0.62	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
33	โรงเรียนเปิดโอกาสให้เป็นสมาชิก ในกิจกรรมต่าง ๆ จัดทำโครงการ ของกิจกรรมที่นักเรียนเป็นสมาชิก	2.09	0.51	ปานกลาง	2.32	0.71	ปานกลาง	2.33	0.64	ปานกลาง	2.30	0.66	ปานกลาง
34	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาส เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน	2.36	0.53	ปานกลาง	2.57	0.57	มาก	2.47	0.58	ปานกลาง	2.50	0.58	ปานกลาง
35	โรงเรียนจัดทำเอกสารเกี่ยวกับ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ใน โรงเรียน	2.00	0.66	ปานกลาง	2.11	0.71	ปานกลาง	2.18	0.65	ปานกลาง	2.13	0.68	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชา	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
36	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมระบบประชาธิปไตย โดยเลือกตั้งประธานและคณะกรรมการดำเนินการ	2.28	0.53	ปานกลาง	2.43	0.66	ปานกลาง	2.53	0.57	มาก	2.46	0.60	ปานกลาง
37	โรงเรียนให้นักเรียนสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ	2.00	0.48	ปานกลาง	2.32	0.67	ปานกลาง	2.31	0.67	ปานกลาง	2.28	0.66	ปานกลาง
38	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดทำผลผลิตของนักเรียน เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน	2.14	0.60	ปานกลาง	2.34	0.74	ปานกลาง	2.21	0.71	ปานกลาง	2.14	0.71	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชา	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
39	โรงเรียนให้แต่ละหมวดวิชาจัดห้อง ประจำวิชา	2.39	0.65	ปานกลาง	2.49	0.66	ปานกลาง	2.45	0.64	ปานกลาง	2.45	0.65	ปานกลาง
40	โรงเรียนจัดศูนย์วิชาการเพื่อส่งเสริม												
41	การเรียนการสอน	1.97	0.70	ปานกลาง	2.22	0.74	ปานกลาง	2.15	0.69	ปานกลาง	2.15	0.72	ปานกลาง
42	โรงเรียนเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ทางวิชาการแก่ครูในโรงเรียน	1.90	0.62	ปานกลาง	1.92	0.71	ปานกลาง	1.98	0.66	ปานกลาง	1.95	0.68	ปานกลาง
	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนทุก ระดับเพิ่มประกวดแข่งขันการจัดป้าย นิเทศในวันสำคัญต่าง ๆ	2.05	0.64	ปานกลาง	2.28	0.69	ปานกลาง	2.26	0.63	ปานกลาง	2.24	0.66	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ชื่อที่	ขนาดโรงเรียน												
	การบริหารงานวิชา	กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
43	โรงเรียนสนับสนุนให้มีการแข่งขัน ทักษะทางฝีมืออนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	1.80	0.61	ปานกลาง	2.02	0.71	ปานกลาง	2.04	0.66	ปานกลาง	2.01	0.67	ปานกลาง
44	โรงเรียนให้การสนับสนุนการ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ทาง วิชาการของโรงเรียน	2.01	0.66	ปานกลาง	2.27	0.65	ปานกลาง	2.16	0.67	ปานกลาง	2.18	0.67	ปานกลาง
45	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน บริการห้องสมุด	2.26	0.61	ปานกลาง	2.42	0.64	ปานกลาง	2.47	0.68	ปานกลาง	2.43	0.66	ปานกลาง
	รวม	2.11	0.36	ปานกลาง	2.30	0.44	ปานกลาง	2.30	0.42	ปานกลาง	2.27	0.42	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด มีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่า โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและทักษะทางวิชาการ ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลางมีทัศนคติในระดับปานกลาง ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติในระดับมาก ข้อที่ว่าโรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสดำเนินการกิจกรรมในชุมนุม ผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติในระดับปานกลาง ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนคติในระดับมาก โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมรอบประชาธิปไตย โดยเลือกตั้งประธานคณะกรรมการดำเนินการ ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีทัศนคติในระดับปานกลาง ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน ยกเว้นข้อที่ว่าโรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสดำเนินการกิจกรรมในชุมนุม ในภาพรวมของโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติในระดับมาก แต่เมื่อจำแนกตามขนาดพบว่า โรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่มีทัศนคติในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ ตามทักษะของผู้บริหารและครูโรงเรียน มัธยมศึกษาที่ติดต่อการบริหารงานวิชาการในด้าน การวัดผลและประเมินผล จำนวนตามขนาดของโรงเรียน

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน						รวม (N = 630)					
		กลาง (N = 78)		ใหญ่ (N = 223)		ใหญ่พิเศษ (N = 329)							
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		\bar{X}	S.D.	ระดับ		
46	4. <u>ด้านการวัดผลและประเมินผล</u> โรงเรียนจัดอบรมเกี่ยวกับระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533	1.94	0.52	ปานกลาง	1.98	0.74	ปานกลาง	2.00	0.65	ปานกลาง	1.99	0.67	ปานกลาง
47	โรงเรียนกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้ครูนำแบบปฏิบัติ	2.17	0.52	ปานกลาง	2.22	0.66	ปานกลาง	2.32	0.62	ปานกลาง	2.27	0.63	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
48	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิค การวัดผลแบบต่าง ๆ มาเข้าใช้ เหมาะสมกับรายวิชา	2.04	0.57	ปานกลาง	2.11	0.66	ปานกลาง	2.16	0.67	ปานกลาง	2.13	0.65	ปานกลาง
49	โรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ การการดำเนินงานเกี่ยวกับการ สอบของนักเรียน	2.15	0.58	ปานกลาง	2.31	0.65	ปานกลาง	2.33	0.65	ปานกลาง	2.30	0.64	ปานกลาง
50	โรงเรียนสนับสนุนในการวิเคราะห์ ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุง การสอบของครูให้มีประสิทธิภาพ	1.73	0.57	ปานกลาง	1.91	0.72	ปานกลาง	2.08	0.74	ปานกลาง	1.98	0.73	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
51	โรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา	2.50	0.58	ปานกลาง	2.64	0.53	มาก	2.70	0.47	มาก	2.65	0.51	มาก
52	โรงเรียนจัดการสอบเวลาสอบให้เหมาะสมกับรายวิชา	2.46	0.53	ปานกลาง	2.48	0.61	ปานกลาง	2.48	0.60	ปานกลาง	2.28	0.59	ปานกลาง
53	โรงเรียนจัดหาเครื่องมือที่จำเป็นในการสอบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู	2.19	0.58	ปานกลาง	2.37	0.65	ปานกลาง	2.40	0.62	ปานกลาง	2.36	0.63	ปานกลาง
54	โรงเรียนจัดการอบรมเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบให้ครูในโรงเรียน	1.64	0.62	ปานกลาง	1.80	0.69	ปานกลาง	1.92	0.70	ปานกลาง	1.84	0.69	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ			
55	โรงเรียนแจ้งงาที่ครูทราบถึงระเบียบของผู้คุมสอบและผู้เข้าสอบ	2.30	0.58	ปานกลาง	2.44	0.67	ปานกลาง	2.47	0.61	ปานกลาง	2.44	0.63	ปานกลาง
57	โรงเรียนประเมินผลการเรียนของนักเรียนเพื่อจัดชั้นเรียน	2.06	0.63	ปานกลาง	2.10	0.75	ปานกลาง	2.21	0.68	ปานกลาง	2.15	0.71	ปานกลาง
58	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการวัดผล และประเมินผล การเรียนของนักเรียน	1.95	0.53	ปานกลาง	2.27	0.73	ปานกลาง	2.19	0.71	ปานกลาง	2.19	0.70	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ขนาดโรงเรียน											
		กลาง (N = 78)			ใหญ่ (N = 223)			ใหญ่พิเศษ (N = 329)			รวม (N = 630)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
59	โรงเรียนนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การประเมินผลมาประชุมปรึกษา การเรียนการสอน	2.01	0.52	ปานกลาง	2.18	0.72	ปานกลาง	2.14	0.68	ปานกลาง	2.14	0.69	ปานกลาง
60	โรงเรียนนำสถิติผลการสอนของ นักเรียนมาปรับปรุงสภาพการเรียน การสอน	1.95	0.53	ปานกลาง	2.06	0.74	ปานกลาง	2.18	0.69	ปานกลาง	2.11	0.69	ปานกลาง
	รวม	2.10	0.35	ปานกลาง	2.22	0.46	ปานกลาง	2.27	0.41	ปานกลาง	2.26	0.37	ปานกลาง

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติอยู่ระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่า โรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์รายวิชา โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษ มีทัศนคติในระดับปานกลาง และข้อที่ว่าโรงเรียนแจ้งผลการประเมินผลการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองทราบ ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีทัศนคติในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีทัศนคติในระดับมาก

เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความแตกต่างของทัศนคติของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยวิธีสถิติ F - test ถ้าผลปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Newman Keul ดังตาราง

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวนขนาดโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	S.S.	M.S.	F
การบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.09	1.05	10.34*
	ภายในกลุ่ม	292	29.53	0.10	
	รวม	294	31.62		
1) ด้านการบริหารหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	3.25	1.62	11.95*
	ภายในกลุ่ม	292	39.66	0.14	
	รวม	294	42.91		
2) ด้านการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.65	0.83	6.38*
	ภายในกลุ่ม	292	37.79	0.13	
	รวม	294	39.45		
3) ด้านการจัดกิจกรรม ส่งเสริมวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.97	0.99	8.35*
	ภายในกลุ่ม	292	34.51	0.12	
	รวม	294	36.48		

ตาราง 14 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	S.S.	M.S.	F
4) ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.95	0.97	6.39*
	ภายในกลุ่ม	292	44.48	0.15	
	รวม	294	46.43		

*p < .05

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวม และในรายด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เพื่อทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างโดยวิธีของ Newman Keul ดังแสดงในตาราง 15 - 19

ตาราง 15 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		2.21	2.42	2.46
กลาง	2.21	-	0.21*	0.25*
ใหญ่	2.42	-	-	0.04
ใหญ่พิเศษ	2.46	-	-	-

*p < .05

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารแตกต่างจากผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการ
บริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง
ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		2.11	2.38	2.42
กลาง	2.11	-	0.27*	0.31*
ใหญ่	2.38	-	-	0.04
ใหญ่พิเศษ	2.42	-	-	-

*p < .05

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และ
ขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตรแตกต่างจากผู้บริหาร
ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหาร
ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการ
บริหารหลักสูตรไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญพิเศษ

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		2.32	2.47	2.54
กลาง	2.32	-	0.15*	0.22*
ใหญ่	2.47	-	-	0.07
ใหญ่พิเศษ	2.54	-	-	-

*p < .05

จากตาราง 17 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญพิเศษ มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างจากผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญพิเศษ มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	กลาง	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่
		2.24	2.46	2.48
กลาง	2.24	-	0.22*	0.24*
ใหญ่พิเศษ	2.46	-	-	0.02
ใหญ่	2.48	-	-	-

*P < .05

จากตาราง 18 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการแตกต่างจากผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		2.17	2.36	2.42
กลาง	2.17	-	0.19*	0.25*
ใหญ่	2.36	-	-	0.06
ใหญ่พิเศษ	2.42	-	-	-

*P < .05

จากตาราง 19 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมขนาดศึกษาใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างจากผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับทักษะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	S.S.	M.S.	F
การบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.64	0.32	2.49
	ภายในกลุ่ม	332	42.41	0.13	
	รวม	334	43.05		
1) ด้านการบริหารหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.11	0.05	0.32
	ภายในกลุ่ม	332	55.45	0.17	
	รวม	334	55.56		
2) ด้านการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.12	0.56	3.77*
	ภายในกลุ่ม	332	49.39	0.15	
	รวม	334	50.52		
3) ด้านการจัดกิจกรรม ส่งเสริมวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.29	0.64	3.57*
	ภายในกลุ่ม	332	59.82	0.18	
	รวม	334	61.11		

ตาราง 20 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	S.S.	M.S.	F
4) ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.70	0.35	2.10
	ภายในกลุ่ม	332	55.51	0.17	
	รวม	334	56.22		

*P < .05

จากตาราง 20 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่างกันคือ ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่าง ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในกรณีที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ผู้วิจัยใช้วิธีเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของ Newman - Keul ผลปรากฏดังตาราง 21 - 22

ตาราง 21 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และ ขนาดใหญ่พิเศษ

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		2.11	2.14	2.25
กลาง	2.11	-	0.03	0.14*
ใหญ่	2.14	-	-	0.11*
ใหญ่พิเศษ	2.25	-	-	-

* $p < .05$

จากตาราง 21 พบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารแตกต่างจากครูโรงเรียนขนาด ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทักษะของครูที่มีต่อการบริหารงาน
วิชาการด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง
ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		1.96	2.13	2.16
กลาง	1.96	-	0.17*	0.20*
ใหญ่	2.13	-	-	0.03
ใหญ่พิเศษ	2.16	-	-	-

*P > .05

จากตาราง 22 พบว่าทักษะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างจากครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวนเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ การวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวนตามขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวนตามขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 จำนวน 15,362 คน จำนวนเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1,568 คน และครูจำนวน 13,794 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง 13 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 43 โรงเรียน และขนาดใหญ่มากพิเศษ 56 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ได้จำนวนผู้บริหาร 308 คน และครูจำนวน 373 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นระดับชั้น (Strata) เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมีกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่ใช้

สำหรับการวิจัยได้ รวมทั้งสิ้น 630 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 295 คน ครูจำนวน 335 คน คิดเป็นร้อยละ 95.78 และร้อยละ 89.81 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีการดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิจัยด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าสถิติที่ได้ไปทดสอบสมมติฐาน
3. นำค่าเฉลี่ยรายข้อ และค่าเฉลี่ยรายด้านของทักษะแต่ละด้านนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อทราบระดับทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครู
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามตัวแปรสถานภาพ และขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติ F - test เมื่อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Newman - Keul

สรุปผลการค้นคว้า

ผลจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการบริหารหลักสูตร เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ และขนาดของโรงเรียนก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียนทั้งโดยภาพรวม และรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านคือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันยกเว้น ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ที่ครูมีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการทางสถิติ .05

อภิปรายผล

จากผลสรุปที่กล่าวมาแล้ว มีประเด็นที่สมควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก และเรียงมาตามลำดับด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการบริหารหลักสูตร

1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลางอันดับแรก ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนเป็นภาระที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน และเป็นหัวใจของกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง ตรงกับ สุมิตร คุณานุกร (2523 : 135) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนหมายถึง การจัดกระบวนการประสบการณ์

ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการจัดครูเข้าสอน การจัดการวางสอนให้เสร็จสิ้นก่อนปิดภาคเรียนแต่ละภาค เพื่อครูจะได้รู้ว่า มีหน้าที่สอนในรายวิชาจะได้เตรียมแผนการสอนได้ทัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญมี เฌรยอด (2529 : 157) พบว่า การนำเอาหลักสูตรที่กำหนดไว้มาปฏิบัติทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียน จะเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นความสำเร็จงานการดำเนินงานของโรงเรียน ดังที่ กิติมา ปริศิตติก (2532 : 62) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนจะได้ผลดีผู้บริหารต้องวางแผนการเรียน เพื่อกำหนดรายวิชาต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีเป้าหมาย ในการจัดการวางสอน ผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการจะเป็นผู้จัดทำ และกำหนดกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นระยะ โดยจัดกิจกรรมมาสัมพันธ์กับหลักสูตร เป็นการพัฒนานักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนและครูมีโอกาสร่วมรู้ตารางสอนก่อนเปิดภาคเรียน ย่อมเป็นการเตรียมตัวที่ดีในการจัดชั้นเรียนให้นักเรียน ผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการควรจัดชั้นเรียนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียน เช่น จัดแบ่งชั้นเรียนตามความสามารถ การจัดแบบคละซาที่มีทั้งเด็กที่เรียนอ่อนและเก่งปะปนกัน หรือแบ่งความเอ็กติภาพของนักเรียน เป็นต้น ในการจัดครูเข้าสอนก็ควรเลือกจัดครูที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของแต่ละรายวิชา เมื่อพบข้อบกพร่องในตัวนักเรียน ครูจะได้ทำการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยให้นักเรียนสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย และเรียนดีขึ้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการจัดห้องสมุดให้เพียงพอกับความต้องการ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เกิดความคิดกว้างไกลมากขึ้น

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญในการบริหารวิชาการด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง และเน้นในด้านสนับสนุนให้ครูมีโอกาสร่วมในกิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน ให้การสนับสนุนให้นักเรียนได้จัดนิทรรศการต่าง ๆ ในโรงเรียนมาก เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถ และทักษะทางวิชาการ ซึ่งตรงกับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 94) กล่าวว่า กิจกรรมที่เสริมการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการของโรงเรียน โดยการรวมกลุ่มของนักเรียนที่มีความสนใจความถนัดร่วมกัน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหาให้กิจกรรมที่ปฏิบัติดำเนินตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย มีลักษณะที่พึงประสงค์เกิดการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคม ดังที่หน่วยศึกษานิเทศก์ (2535 : 7) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการจำเป็นต้องให้ผู้บริหารให้ครู อาจารย์ และนักเรียนเข้าร่วมในกิจกรรมได้ทุกกิจกรรมเป็นการศึกษาหาความรู้ และจัดกิจกรรม

ที่สนใจได้อย่างกว้างขวาง หลักสูตรมัธยมศึกษาทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายของ กรมวิชาการ (2535 : 84) กำหนดไว้ว่าโรงเรียนต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียน การสอนในหลักสูตรให้กว้างขวาง โดยนักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวง- ศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 ความต้อสัปดาห์ โดยใช้เวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในแต่ละภาค ซึ่งต้อง ผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรมที่กำหนด โดยมีข้อบังคับว่า ถ้านักเรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรมก็จะไม่ จบหลักสูตร ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ เพื่อให้เด็กเรียนมีความ เชื่อมั่นานตนเองเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญาอีกด้วย

1.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญด้าน การวัดผล และประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง โดยเน้นในการออกข้อสอบตาม จุดประสงค์รายวิชา เหมาะสมกับเวลาสอบ โดยอำนวยความสะดวกจัดหาเครื่องมือที่จำเป็น แก่ครูที่คุมสอบ รวมทั้งแจ้งให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้คุมสอบ และผู้เข้าสอบตลอดจนแจ้งผล การสอบของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ดังที่ พันัส หันนาคินทร์ (2524 : 200) กล่าวว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยดูแลส่งเสริมให้การวัดผล และประเมินผลเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ การวัดผลและประเมินผลจะบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับครู ซึ่งทำหน้าที่ในการวัดผล และประเมินนักเรียนโดยตรง ดังนั้น มณี ภัคเกษม (2528 : 36) กล่าวว่า หน้าที่ของ ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษาของนักเรียน คือ การกำหนดนโยบายทั่วไป เกี่ยวกับการวัดผลประเภทของข้อสอบระยะเวลาในการสอบ การจัดการเครื่องมือเครื่องใช้ที่ จำเป็นเกี่ยวกับการสอบ มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการออกข้อสอบ แนะนำ ให้ครูรู้ระเบียบปฏิบัติของผู้สอบ และผู้ควบคุมการสอบ และจัดการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาแนวทาง ในการแก้ไขต่อไป

1.4 ด้านการบริหารหลักสูตร จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง และเน้นให้ครู จัดทำแผนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับเอกชัย ศีสุขพันธ์ (2527 : 87) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารหลักสูตรเป็นการบริหารงานด้านวิชาการโดยการนำหลักสูตรมาจัด ประสพการณ์ในการเรียนให้ผู้เรียนมีความรู้ทางสติปัญญา ความสามารถเจตคติตลอดจน ค่านิยมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรเตรียมความพร้อม

ของโรงเรียนด้านบุคลากร นักเรียนและสภาพแวดล้อม เพื่อดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผลดี ความมุ่งมั่นหมายมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ซึ่งหลักสูตรเข้าใจตรงกัน สอดคล้องกับนางเยาว์ ธาราศรีสุทธิ (2529 : 20) กล่าวการปรับปรุงหลักสูตรพุทธศักราช 2533 กล่าวว่าการปรับปรุงหลักสูตรพุทธศักราช 2533 เป็นการพัฒนาการสอนให้ได้ผลดี เมื่อผู้บริหารนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนด้วยความชำนาญ แล้วการจัดการเรียนการสอนเป็นผลดีหลักสูตรก็จะประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ ศรีสมร พุ่มสะอาด (2533 : 5) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องศึกษาหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรทำให้เข้าใจลึกซึ้งจึงจะสามารถแนะนำช่วยเหลือครู ให้ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน และจัดประสบการณ์ความกระบวนการณ์ที่เหมาะสมจนผู้เรียนพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติตามที่สังคมต้องการ ผู้บริหารโรงเรียนจึงเห็นว่าการอบรมให้ครูทำแผนการสอน และให้สอนตามแผนการสอนที่ได้ทำไว้ รวมทั้งสนับสนุนให้จัดทำกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรเป็นเรื่องที่ควรปฏิบัติเป็นอย่างมาก ซึ่งตรงกัน สัจด์ อุทรานันท์ (2527 : 30) กล่าวว่า เมื่อศึกษาขั้นตอนการบริหารหลักสูตรแล้ว ผู้บริหารและครูนำไปทดลองใช้แล้ว นำหลักสูตรมาปรับปรุงก็จะเป็นการพัฒนาหลักสูตรแล้วนำมาจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลดีแก่นักเรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรเน้นให้ครูได้รู้ถึงบทบาทและหน้าที่ของครูในการพัฒนาความรู้ความสามารถอีกด้วย

2. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามและขนาดของโรงเรียนจากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวม และในรายด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเพื่อทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผู้วิจัยใช้วิธีของ Newman Keul พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะแตกต่าง จากผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะต่อการบริหารวิชาการไม่แตกต่างกัน

เมื่อทัศนะของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกันแล้ว ย่อมเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 เกิดประสิทธิภาพแก่นักเรียนได้ นำความรู้ไปใช้ในการศึกษาระดับสูงต่อไป ส่วนทัศนะของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง พบว่าแตกต่างจากทัศนะของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยศึกษาจากผลการเปรียบเทียบทัศนะที่มีต่อด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และด้านการวัดผลและประเมินผลดังตาราง 16, 17, 18, 19 ตามลำดับ สมควรที่ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง พิจารณาหลักสูตรฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533 มาจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียนโดยปรับเปลี่ยน ยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้เป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ดังที่ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2537 : 87) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการทุกชนิดที่จะส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับครูหรือนักเรียนก็ตาม

3. เปรียบเทียบทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน จากการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่างกัน คือ ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ไม่แตกต่าง ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และเพื่อทราบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ผู้วิจัยใช้วิธีเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของ Newman-Keul พบว่า ทัศนะของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่มีต่อด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างจากการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนด้านกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่และขนาดใหญพิเศษ มีทักษะต่อด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ แตกต่างจากการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการของโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการของโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญพิเศษ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 2 ขนาด มีทักษะไม่แตกต่างกัน

เมื่อทักษะของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญพิเศษ มีทักษะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และด้านการวัดผลและประเมินผล มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง แต่โรงเรียนมัธยมขนาดต่างกันยังมีทักษะแตกต่างกันในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ จะทำให้นักเรียน การศึกษาตามหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญพิเศษ มีประสิทธิภาพไม่เท่าเทียมกัน ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จัดการอบรม สัมมนา และสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาด ได้รับความรู้เกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ตลอดจนให้ความรู้ในเรื่องบทบาทและหน้าที่ของความเป็นครู ซึ่ง พันสี หันนาคินทร์ (2524 : 62 - 65) เสนอแนวทางการดำเนินงานในหน้าที่ และความรับผิดชอบงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ด้านตัวครู การพัฒนาครูให้มีความสามารถเชิงวิชาการ และวิชาชีพ ตลอดจนนิเทศการท างานของครู งานด้านเกี่ยวกับตัวนักเรียน การจัดโปรแกรมการเรียน จัดแบ่งให้นักเรียนตามความรู้ความสามารถ การจัดหาอุปกรณ์การสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษา ให้บริการสื่อการเรียนแก่ครูและนักเรียน

เมื่อผู้บริหารได้ดำเนินการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประสานงานระหว่างโรงเรียน การมีส่วนร่วมเลือกผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เพื่อทำหน้าที่ประธานและคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน จะทำให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาดอยู่ในระดับมาตรฐานการศึกษา และมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร และผู้บริหารระดับสูง ควรนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูล วางแผนพัฒนา และปรับปรุงการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ควรจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการวางแผนพัฒนางานวิชาการให้แก่ครูในโรงเรียน ได้รับทราบแนวทางปฏิบัติงานด้านวิชาการให้เข้าใจตรงกัน เพื่อบรรลุผลสำเร็จในการบริหาร งานวิชาการในโรงเรียนต่าง ๆ ได้เท่าเทียมกัน
3. ผู้บริหารระดับสูงของกรมสามัญศึกษา ควรจัดให้มีการประชุม สัมมนา ผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเรื่องการบริหารงานวิชาการ เพื่อกำหนดแผนงาน โครงการ เพื่อเป็นการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ ในการบริหารงานวิชาการเพิ่มมากขึ้น
4. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวัดผล และประเมินผลโดยศึกษาระเบียบและแนวปฏิบัติให้ถูกต้อง โดยจัดประชุมสัมมนาชี้แจงแนวทาง ในการวัดผลและประเมินผล เพื่อตัดสิ้นผลการเรียนหรือการสอนปลายปี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัย เพื่อศึกษาหรือเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ระหว่างกลุ่ม โรงเรียน
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น การบริหารงานปกครอง การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยของนักเรียน

ในด้านการบริหารอาคารสถานที่ เช่น การจัดห้องสมุดในโรงเรียน การจัดห้องประจำวิชา การจัดตกแต่งบริเวณโรงเรียน

3. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น การบริหารงานปกครอง การบริหารงานอาคารสถานที่ เพื่อจะได้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

4. ควรศึกษาถึงความต้องการทางด้านกรณีศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาของการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาโรงเรียนของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ชิโรสภา. "การวางแผนงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา," การพัฒนาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2526.
- การมัธยมศึกษา, กอง กรมสามัญศึกษา. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2535.
- กิติมา บริดีดีลล. การบริหารและนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์, 2532.
- กิตติพงษ์ วงศ์สุนทร. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำการวิจัยหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. วัตถุประสงค์นโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535.
- จุฑามาศ เกิดแก้วฟ้า. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- ชวาล แพร็ด ภู. เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.
- เชาวน์ สาลิณ และนพคุณ ทรงชาติ. กฎหมายระเบียบ และคำสั่งที่ผู้บริหารควรทราบ. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2537.
- Xนางเยาว์ ธาราศรีสุทธิ. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- บุญมี เฌรยอด. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณสภา, 2529.
- Xพนัส หันนาภินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2529.
- พยอม วงศ์สารศรี. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : พรานนกการพิมพ์, 2534.
- พรรณชื่น รื่นศิริ. เทคนิคการบริหารโรงเรียนเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา, 2527.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทาบกเจริณผล, 2531.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศ.ส.การพิมพ์, 2523.

_____. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำจุนสภา, 2526.

มณี ภักเกษม. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือข่ายออลิก

ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาทิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

เวิ้ง เจริญชัย และ เสรี ลาชโรจน์, "การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยม

ความหมายและขอบข่ายกรมวิชาการ," ความรู้ด้านการเรียนการสอนและ

การบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2527.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. ประมวลศัพท์บัญญัติทางวิชาการ. กรุงเทพฯ :

คุรุสภา, 2507.

_____. เอกสารแนะนำหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ : คุรุสภา,

2533.

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : องค์การค้ำจุนสภา, 2534.

_____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).

กรุงเทพฯ : องค์การค้ำจุนสภา, 2534.

ศิริธร สุขโขใจ. การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

ศรีสมร พุ่มสะอาด. "ความคาดหวังของหลักสูตร". วารสารพัฒนาหลักสูตร. ปีที่ 10

ฉบับที่ 112, มกราคม 2533.

- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. คู่มือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย. คู่มือการพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักสูตร. กรมสามัญศึกษา, กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์ และสตีวดีโอ, 2535.
- สมศักดิ์ พิทักษ์. การประเมินสมรรถภาพการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2530. อัดสำเนา.
- สามัญศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาศึกษา. คู่มือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519.
- _____. การพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : การศาสนา, 2522.
- _____. คู่มือการบริหารการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์, 2526.
- สามัญศึกษา, กรม. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณสภา, 2532.
- _____. จำนวนห้องเรียน นักเรียน ครู และภารโรง ในสังกัดกองการมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2536. กรุงเทพฯ : 2536. อัดสำเนา.
- สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : นิตยสยาม, 2523.
- สังัด อุทรานันท์. "ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา," เอกสารการอบรมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับสูงของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 10 - 25 กันยายน, 2527.
- อภิรดี ธเนศวร. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- ✓ เอกชัย กี่สุขพันธ์. หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์ การพิมพ์, 2527.
- Best, John W. Research in Education. New Delhi - 11001, Prentice Hall of India Private Limited, 1983.

- Cronbach. Lee J. Essential of Psychological Testing. 3rd ed.
New York : Harper and Row, 1970.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
New York : McGraw - Hill, Inc., 1976.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed., New York :
McGraw - Hill 1973.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size
for Research Activities," in Journal of Educational and
Psychological Measurement. 30(30) : 607 - 610 ; 1970.
- Miller, Van. The Public Administration of American School systems.
New York : The McMillan Co., 1965.
- Minudin, Otman Bin. "The Role of Secondary School Principal
as Perceived by Scondary School Principals in Sabah, Malaysia,"
Dissertation Abstracts International. 47 : 7 : 2403-A ;
January, 1987.

ពាក្យផ្សេង

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร
และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีจุดประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
2. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับหาข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยประกอบการทำปริญญานิพนธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาแบบสอบถามนี้ แล้วตอบให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านเองมากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั้งด้านปริมาณและคุณภาพยิ่งขึ้น การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงได้ก็ด้วยได้รับความร่วมมือจากท่าน ผู้วิจัยจึงใคร่ขอให้ท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามด้วยความเป็นจริงครบทุกข้อคำถาม ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของทุกข้อมูล ข้อมูลที่ได้รับจะเก็บเป็นความลับ และในการแปลผลการวิจัยจะสรุปในรูปของภาพรวม ฉะนั้นจึงไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือต่อหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด
4. แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ

ขอขอบคุณ

ทิพากร นิตยสมบูรณ์

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามที่เสนอของผู้บริหารและครู
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 1 ข้อ
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง
ของท่าน

1. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ ที่โรงเรียนในฐานะ
 - () 1.1 ผู้อำนวยการ
 - () 1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
 - () 1.3 หัวหน้าหมวดวิชา
 - () 1.4 ครู
2. ขนาดโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงาน
 - () 2.1 ขนาดกลาง (นักเรียน 500 - 1,499 คน)
 - () 2.2 ขนาดใหญ่ (นักเรียน 1,500 - 2,499 คน)
 - () 2.3 ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 2,500 - คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537
รวม 4 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมทาง
วิชาการ การวัดผลและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาสภาพการบริหารงานวิชาการ ภายในโรงเรียนของท่านที่
ดำเนินการอยู่ปัจจุบันว่าจัดอยู่ในเกณฑ์ระดับใดได้แก่ ระดับมาก ปานกลาง น้อย แล้วทำ
เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านทางขวามือ

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ 3 ระดับ

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น			ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัยกรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
1	โรงเรียนจัดทำมีกิจกรรม ำให้ความรู้เกี่ยวกับ หลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533				
2	โรงเรียนจัดหาหลักสูตรระดับ ม.ต้น และ ม.ปลาย ไว้บริการแก่ครูภายในโรงเรียน				
3	โรงเรียนจัดอบรมครูให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำไปใช้				
4	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำเนื้อหาและกิจกรรม มาจัดประสบการณ์ให้นักเรียน				
5	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูสร้างหลักสูตรรายวิชา เพื่อใช้ในท้องถิ่น				
6	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบ การเรียนการสอนตามหลักสูตรได้เหมาะสมกับ เนื้อหารายวิชา				
7	โรงเรียนจัดหาเอกสารการใช้หลักสูตรไว้ให้ครู ใช้อย่างเพียงพอ				
8	โรงเรียนพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เข้างานการ นำหลักสูตรไปใช้				
9	โรงเรียนกำหนดให้ครูศึกษาค้นคว้ารายวิชา เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้				

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ 3 ระดับ

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น			ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัยกรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
1	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับ หลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533				
2	โรงเรียนจัดหาหลักสูตรระดับ ม.ต้น และ ม.ปลาย ไว้บริการแก่ครูภายในโรงเรียน				
3	โรงเรียนจัดอบรมครูให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำไปใช้				
4	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำเนื้อหาและกิจกรรม มาจัดประสบการณ์ให้นักเรียน				
5	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูสร้างหลักสูตรรายวิชา เพื่อใช้ในท้องถิ่น				
6	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบ การเรียนการสอนตามหลักสูตรได้เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา				
7	โรงเรียนจัดหาเอกสารการใช้หลักสูตรไว้ให้ครู ใช้อย่างเพียงพอ				
8	โรงเรียนพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เข้าใจในการ นำหลักสูตรไปใช้				
9	โรงเรียนกำหนดให้ครูศึกษาอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้				

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น			ข้อนี้สำหรับ ผู้วิจัยกรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
10	โรงเรียนจัดฝึกอบรมมาให้ครูเห็นความสำคัญของการทำแผนการสอน				
11	โรงเรียนให้ครูได้สอนตามแผนการสอน				
12	โรงเรียนสนับสนุนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหลักสูตร				
13	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียน ของนักเรียน				
14	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูทำการสอนด้วยกระบวนการ ต่าง ๆ				
15	โรงเรียนให้ครูจัดทำแผนการสอนในรายวิชา ที่รับผิดชอบ				
16	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน				
17	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูได้ใช้จิตวิทยาการเรียน การสอน				
18	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูได้ใช้จิตวิทยาวัยรุ่น				
19	โรงเรียนเสนอแนะให้ครูสอนโดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล				
20	โรงเรียนจัดเตรียมวัสดุเพื่อให้ครูได้ผลิตสื่อ การสอน				
21	โรงเรียนแต่งตั้งผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัด ตารางสอน				
22	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ				

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น			ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัยกรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
23	โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนได้สอดคล้องกับ ทรัพยากรบุคคล				
24	โรงเรียนเปิดวิชาเลือกหลากหลาย เพื่อให้นักเรียน ที่สนใจได้เรียน				
25	โรงเรียนจัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่เรียนอ่อน				
26	โรงเรียนให้ครูสอนเสริมแก่นักเรียนก่อนสอบแก้ตัว				
27	โรงเรียนจัดสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนเก่ง เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
28	โรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมของครู ตาราง ประจำชั้น ตารางสอนส่วนตัว และตารางสอน รวมทั้งชั้นเพื่อบริการแก่ครู				
29	โรงเรียนกำหนดให้ครูรับผิดชอบในการจัดกิจกรรม ทางวิชาการตามความสามารถ				
30	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนไปร่วมงานแข่งขัน ทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น				
31	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดนิทรรศการ ในโรงเรียน				
32	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถ และทักษะทางวิชาการ				
33	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เป็นสมาชิก ในกิจกรรมต่าง ๆ จัดทำโครงการของกิจกรรม ที่นักเรียนเป็นสมาชิก				

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น			ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัยกรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
34	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม ในชุมชน				
35	โรงเรียนจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการเข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน				
36	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนดำเนินการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย โดยเลือกตั้งประธาน และคณะกรรมการ				
37	โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัด กิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ				
38	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดทำหน่วยผลิต ของนักเรียน เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน				
39	โรงเรียนให้แต่ละหมวดวิชาจัดห้องประจำวิชา				
40	โรงเรียนจัดศูนย์วิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียน การสอน				
41	โรงเรียนเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางวิชาการ แก่ครูในโรงเรียน				
42	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนทุกระดับชั้นประกวด แข่งขันการจัดป้ายนิเทศในวันสำคัญต่าง ๆ				
43	โรงเรียนสนับสนุนให้มีการแข่งขันทักษะทางฝีมือ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย				

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น			ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัยกรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
44	โรงเรียนให้การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ต่าง ๆ ทางวิชาการของโรงเรียน				
45	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนใช้บริการห้องสมุด ...				
46	โรงเรียนจัดอบรมเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533				
47	โรงเรียนกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผล การเรียนที่ครูนำไปปฏิบัติ				
48	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิคการวัดผลแบบ ต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะกับรายวิชา				
49	โรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เกี่ยวกับการสอบของนักเรียน				
50	โรงเรียนสนับสนุนในการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหา ข้อบกพร่องมาปรับปรุงการสอนของครูให้มี ประสิทธิภาพ				
51	โรงเรียนกำหนดให้ออกข้อสอบตามจุดประสงค์ รายวิชา				
52	โรงเรียนจัดตารางสอบ เวลาสอบได้เหมาะสมกับ รายวิชา				
53	โรงเรียนจัดหาเครื่องมือที่จำเป็นในการสอบ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู				

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น			ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัยกรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
54	โรงเรียนจัดการอบรมเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบ ให้ครูในโรงเรียน				
55	โรงเรียนแจ้งให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้คุมสอบ และผู้เข้าสอบ				
56	โรงเรียนแจ้งผลการประเมินผลการเรียนการสอน ให้ผู้ปกครองทราบ				
57	โรงเรียนประเมินผลการเรียนของนักเรียน เพื่อจัดชั้นเรียน				
58	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการวัดผล และประเมินผลการเรียนของนักเรียน				
59	โรงเรียนนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผล มาประชุมปรึกษากับคณะกรรมการวิชาการ เพื่อ ปรับปรุงการเรียนการสอน				
60	โรงเรียนนำสถิติผลการสอบของนักเรียนมาปรับปรุง สภาพการเรียนการสอน				

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวทิพากร นิตยสมบูรณ์
 เกิดวันที่ 15 มีนาคม พุทธศักราช 2491
 สถานที่เกิด อำเภอมีนบุรี กรุงเทพมหานคร
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 3 ซอยเทอดไท 22 ถนนเทอดไท แขวงตลาดพลู
 เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 6
 หัวหน้าหมวดการงานและอาชีพคหกรรม
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาลัย 278 ถนนพระราม 3 แขวงบางโพงพาง
 เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร 10120

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2506 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ ถนนเทอดไท
 แขวงปากคลอง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10600
 พ.ศ. 2508 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)
 วิทยาลัยครูสวนดุสิต
 พ.ศ. 2510 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง)
 สาขาคหศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต
 พ.ศ. 2527 ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.)
 สาขาคหกรรมศาสตร์ (วิชาเอกศิลปะประดิษฐ์)
 สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์สวนดุสิต
 พ.ศ. 2538 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญาโท
ของ
พิพากร นิตยสมบูรณ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ธันวาคม 2539
ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และด้านการวัดผลและประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 630 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามทัศนะที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูชนิดมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการบริหารหลักสูตร ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ และขนาดของโรงเรียน ก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน
2. ผลการเปรียบเทียบทัศนะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการที่ครูมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

The purposes of this study were to compare the four aspects of academic affair administration of secondary school administrators under the Department of General Education, Ministry of Education in Bangkok Metropolis as perceived by school administrators and teacher. The four aspects were curriculum, learning and teaching, extra-curriculum and measurement and evaluation.

The sample comprised of 630 school administrators and teachers who work under the Department of General Education in Bangkok Metropolis. The instrument used in collecting data was Likert-type questionnaire which asked the sample's view about administrators academic administration. Arithmetic Mean (\bar{X}), Standard Deviation (S.D.) and Analysis of Variance (F-test) were applied to analyze data.

The result of the study found:

1. Administrators and teachers under the Department of General Education, Ministry of Education in Bangkok Metropolis had their views in four aspects as these orders: learning and teaching, extra-curriculum, measurement and evaluation and curriculum. According to the status and size of schools, this study found the same result.

2. The comparison of view of middle, large and special large size school administrators in academic affair administration as the whole and each aspect found significant differences at the .05 level in curriculum, teaching and learning, extra-curriculum and measurement evaluation.

3. The comparison of views of teachers in different school size in academic affair administration found no significant differences at the .05 level except in teaching and learning, extra-curriculum which found significant differences at the .05 level.